

2012

Activiteitenverslag

**VAN DE HOGE RAAD
VOOR VRIJWILLIGERS**

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

.be

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

Voorwoord

Beste lezer,

Blijft een Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV), na de realisatie van een vrijwilligerswet en na de afsluiting van een succesvol Europees Jaar Vrijwilligerswerk 2011, relevant? Raken de thema's niet opgedroogd en is er nog iets te zeggen op het gebied van vrijwilligerswerk in België?

Vanuit de Hoge Raad voor Vrijwilligers kunnen we op al deze vragen volmondig 'ja' antwoorden. In 2012 hebben we rustig en grondig de balans opgemaakt van het EYV2011 en geconstateerd dat de wil tot samenwerking op het gebied van vrijwilligerswerk, over de taalgrenzen heen, niet alleen sterk is maar ook als noodzakelijk wordt aanvoeld door de partners op het terrein.

Uitwisseling van informatie en discussies die toelaten het vrijwilligerswerk te positioneren was een constante tijdens de plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor Vrijwilligers. Op basis van een degelijk overzicht van de dynamiek die zich tijdens het EYV2011 in België ontwikkelde, verdiepten we ons in de aanbevelingen zoals geformuleerd in P.A.V.E. (Policy Agenda for Volunteering in Europe): de toegankelijkheid van het vrijwilligerswerk, het erkennen van het maatschappelijk belang van het vrijwilligerswerk en het toetsen van regelgeving op het vrijwilligersvriendelijk klimaat, ... Gewoon een greep uit de aanbevelingen nemen: dit bevestigt dat er nog veel en boeiend werk aan de winkel is.

We hebben verschillende wetsontwerpen de revue zien passeren, waarvan we de meeste negatief beoordeelden. Niet om dwars te liggen om dwars te liggen. Integendeel. Impliciet suggereren we daarmee een opdracht aan de beleidsmakers: 'verdiep u in het vrijwilligerswerk, in het denken van vrijwilligerswerkingen en vrijwilligers alvorens een voorstel te doen dat een impact kan hebben op het vrijwilligerswerk in zijn geheel'. Hoe meer interactie, hoe groter de kans dat nieuwe initiatieven een draagvlak hebben. De Hoge Raad voor Vrijwilligers is bovendien altijd bereid tot gesprekken en waar mogelijk bereid om bij de voorbereiding van regelgevend werk dat het vrijwilligerswerk vooruit helpt, ondersteuning te bieden.

Vanzelfsprekend willen we niet alle verantwoordelijkheid voor initiatief en actie bij de politici leggen. Zelf formuleerden we naar aanleiding van het Europees Jaar voor het Actief Ouder Worden en de Solidariteit tussen Generaties een helder standpunt, wat terug te vinden is in dit jaarverslag. In volle overtuiging en met ondersteuning van de volledige raad hebben we een duidelijke boodschap tegen alle vormen van discriminatie in het vrijwilligerswerk opgesteld en de wereld in gestuurd. Informatie en visies werden uitgewisseld.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers verdiepte zich in het Europees project met betrekking tot het meten van de meerwaarde van het vrijwilligerswerk en heeft zich voorgenomen om ook in België te pleiten voor het opzetten van zowel een degelijke kwantitatieve en kwalitatieve studie over het vrijwilligerswerk, als voor het zoeken naar partners om het hoofdstuk over vrijwilligerswerk uit het ILO-Handboek in de statistische dataverzameling in ons land te realiseren.

In 2012 heeft de Hoge Raad voor Vrijwilligers de tijd genomen om een aantal projecten op de rails te zetten, met het oog op een verdere uitwerking in de komende jaren. Of dat lukt, hangt echter ook weer in grote mate van jullie, politici, af. Het wordt tijd dat jullie, die daarvoor de macht hebben, je duidelijk en onvoorwaardelijk engageren om de Hoge Raad voor Vrijwilligers de middelen toe te

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

kennen om op ernstige manier voort te kunnen werken. Het is niet correct om onder het mom van economische en financiële besparingen, geld te onttrekken van de werking van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, die het van oudsher met veel te schaarse middelen, ik durf zeggen een aalmoes, moet stellen.

Vanuit het werkveld is er een duidelijk streven om kwaliteitsvol werk te leveren, om de Hoge Raad voor Vrijwilligers optimaal te laten functioneren. Nu is het aan u om ook de daad bij het woord te voegen.

Eva Hambach,

Voorzitster

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

Inhoudstafel

Voorwoord

1. Adviezen en aanbevelingen

- 1.1. Uitgebrachte adviezen op wetvoorstellen met betrekking tot het vrijwilligerswerk
- 1.2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers: standpunten met betrekking tot het EYAA 2012 en het EVMP
- 1.3. Verstuurde brieven en reacties van de HRV

2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers: vergaderingen

2.1. Algemene vergaderingen

2.1.1. Eerste algemene vergadering (maart 2012)

Reacties van de overheden op het memorandum en het advies op de Europese aanbeveling; Europees jaar 2012 van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties; verslag van het onderhoud met de Beleidscel van Minister Onkelinx; Voorstel van PAVE-alliantie; heropstarten van de werkgroepen.

2.1.2. Tweede algemene vergadering (mei 2012)

Voorstelling van de resultaten/actiepunten met betrekking tot het voorbije jaar van het Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk door verschillende koepelorganisaties; opvolging ontmoeting met de Beleidscel van de Minister van Sociale Zaken; start van de werkgroepen: mogelijke onderwerpen; een Europees paspoort van competenties; United Nations Volunteers; nieuwe kandidaturen voor de HRV.

2.1.3. Derde algemene vergadering (oktober 2012)

De economische waarde van het vrijwilligerswerk door Daniela Bosioc (CEV) + debat; opvolging van de brief aan Minister Onkelinx en de vraag voor een studie over het vrijwilligerswerk; vraag tot verhoging van het jaarlijks maximumbedrag van de vrijwilligersvergoedingen voor de sportsector; vrijwilligerswerk en discriminatie; controle van het vrijwilligerswerk: vrijwilligerswerk en arbeidsrecht.

2.1.4. Vierde algemene vergadering (december 2012)

Het EVMP (European Volunteering Measurement Project): bepalen van een standpunt van de HRV; vraag tot verhoging van het jaarlijks maximumbedrag van de vrijwilligersvergoedingen voor de sportsector: voorstelling, debat en stemming; bespreking van het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers) wat de vrijwilligers,

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

tewerkgesteld bij een erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp betreft; bespreking van het ontwerp van koninklijk besluit van de bevoegdheid van de Administratie van de medische expertise in het kader van het vrijwilligerswerk voor ambtenaren die ten gevolge van ziekte of ongeval afwezig zijn; vraag van Minister Onkelinx tot vereenvoudiging van de benoemingsprocedure voor de leden van de HRV; motie met betrekking tot leeftijdsdiscriminatie: opvolging; controle van het vrijwilligerswerk: concrete vragen en praktijksituaties met betrekking tot het vrijwilligerswerk en het arbeidsrecht; varia.

3. Een impressie van een Bureauïd over de HRV
4. Een impressie van het vrijwilligerswerk in de Duitstalige Gemeenschap
5. Conclusies

Bijlagen:

1. De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers
2. Samenstelling van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

1. Adviezen en aanbevelingen van de Hoge Raad voor Vrijwilligers

1.1. Uitgebrachte adviezen op wetsvoorstellen met betrekking tot het vrijwilligerswerk

Ook in 2012 heeft de Raad opnieuw een aantal adviezen afgeleverd met betrekking tot aanpassingen aan de wet van de 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (de vrijwilligerswet) zoals:

- het ontwerp van koninklijk besluit van de bevoegdheid van de Administratie van de medische expertise in het kader van het vrijwilligerswerk voor ambtenaren die ten gevolge van ziekte of ongeval afwezig zijn.

Voorstellen die raakpunten hebben met het vrijwilligerswerk maar buiten de vrijwilligerswet vallen, kwamen eveneens aan bod. Het ging hierbij om:

- het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de wet (van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers) wat de vrijwilligers, tewerkgesteld bij een erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp betreft.

Daarnaast ondersteunt de HRV ook een vraag van de sportsector uit de drie Gemeenschappen tot verhoging van het jaarlijkse maximumbedrag van de vrijwilligersvergoedingen voor specifieke categorieën in hun sector.

Service public fédéral
Sécurité sociale

Expéditeur

Centre Administratif Botanique - Finance Tower
Boulevard du Jardin Botanique 50 bte 115, 1000 Bruxelles

Direction générale Politique sociale
Domaine Réglementation

Conseil Supérieur des Volontaires
Madame Eva Hambach - Présidente
Boulevard du Jardin Botanique 50 bte 125
1000 BRUXELLES

Votre lettre du :
Vos références :
Nos références : DGSOC/REG/ASJ/310355bis/475224
Date :
Annexe(s) : AR + loi + lettre Médiateur + avis IF

07 -11- 2012

Objet : Extension de la compétence de l'Administration de l'expertise médicale (MEDEX) dans le cadre du droit des volontaires pour les agents de l'Etat absents pour cause de maladie ou accident.

Madame la Présidente,

En annexe, je vous prie de bien vouloir prendre connaissance d'un avant-projet de loi et d'un avant-projet d'arrêté royal portant extension de la compétence de l'Administration de l'expertise médicale (MEDEX) dans le cadre du droit des volontaires pour les agents de l'Etat absents pour cause de maladie ou accident.

Conformément à l'article 3, §1er, de l'arrêté royal du 2 octobre 2002 portant création du Conseil supérieur des Volontaires, je sollicite du Conseil qu'il formule un avis quant aux deux avant-projets précités et ce, dans le délai le plus bref possible.

L'objectif des deux textes est de rencontrer la problématique suivante.

La loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires est applicable à tous les travailleurs occupés dans le cadre d'un contrat de travail, d'un contrat de services ou d'une désignation statutaire. L'article 15 de cette loi a inséré un alinéa 2 à l'article 100, §1er, de la loi INAMI du 14 juillet 1994 qui prévoit la possibilité pour un travailleur qui est malade de prêter comme volontaire sans que cette prestation ne soit considérée comme activité au sens de la loi INAMI.

Cette possibilité est toutefois subordonnée à la condition que le médecin-conseil constate que cette prestation comme volontaire soit compatible avec l'état général de santé de l'intéressé.

En ne faisant référence qu'au médecin-conseil, cette disposition exclut ainsi en pratique les fonctionnaires du bénéfice de ce dispositif, dans la mesure où aucune référence n'est faite à l'Administration de l'expertise médicale (Medex), compétente pour le personnel des administrations publiques. Ceci constitue une situation discriminatoire que les services du Médiateur fédéral ont demandé de corriger (voir courrier en annexe).

Personne de contact : Philippe Bouchat
Tél : +322528 63 90
Fax : +32 (0)2 528 69 68
Email : Philippe.Bouchat@minsoc.fed.be
<http://socialsecurity.fgov.be>

A partir du 26 novembre 2012
Notre nouvelle adresse:
Rue Ducale 59/61
1000 Bruxelles

.be

L'impact budgétaire de la mesure est neutre, étant donné qu'il n'est pas prévu à ce stade de renforcer les effectifs du Medex pour effectuer cette nouvelle mission.

L'Inspection des Finances a par ailleurs rendu un avis positif le 7 février dernier.

En cette attente, je vous prie de croire, Madame la Présidente, en l'assurance de ma considération distinguée.

Laurette ONKELINX

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Vice-Première Ministre
Ministre des Affaires sociales

SERVICE PUBLIC FEDERAL EMPLOI,
TRAVAIL ET
CONCERTATION SOCIALE

SERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE

SERVICE PUBLIC FEDERAL
SANTE PUBLIQUE

SERVICE PUBLIC FEDERAL
PERSONNEL ET ORGANISATION

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEID

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
VOLKSGEZONDHEID

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
PERSONEEL EN ORGANISATIE

Arrêté royal étendant la compétence de l'Administration de l'expertise médicale dans le cadre du droit des volontaires pour les agents de l'Etat absents pour cause de maladie ou accident.

Koninklijk besluit tot uitbreiding van de bevoegdheid van de Administratie van de medische expertise in het kader van vrijwilligerswerk voor ambtenaren die ten gevolge van ziekte of ongeval afwezig zijn.

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Vu les articles 37 et 107, alinéa 2 de la Constitution ;

Gelet op de artikelen 37 en 107, tweede lid, van de Grondwet;

Vu la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, notamment l'article 11, § 1er, remplacé par la loi du 22 juillet 1993 et modifié par la loi du 24 décembre 2002 ;

Gelet op de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, inzonderheid op artikel 11, § 1, vervangen bij de wet van 22 juli 1993 en gewijzigd bij de wet van 24 december 2002;

Vu, la loi du 22 juillet 1993 portant certaines mesures en matière de fonction publique, l'article 4, alinéa 1er, remplacé par la loi du 24 décembre 2002 ;

Gelet op de wet van 22 juli 1993 houdende bepaalde maatregelen inzake ambtenarenzaken, artikel 4, eerste lid vervangen bij de wet van 24 december 2002;

Vu la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, notamment l'article 15 ;

Gelet op de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, inzonderheid op artikel 15;

Vu l'arrêté royal organique de l'Office médico-social de l'Etat du 25 juillet 1969, l'article 1er ;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 juli 1969 tot oprichting van de Sociaal-medische Rijksdienst, artikel 1;

Vu l'arrêté royal du 19 novembre 1998 relatif aux congés et aux absences accordés aux membres du personnel des administrations de l'Etat, l'article 65,

Gelet op het koninklijk besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de

abrogé par l'arrêté royal du 17 janvier 2007 ;

Vu l'avis Conseil Supérieur des Volontaires, donné le XX ;

Vu le protocole de négociation n°XXX du Comité commun à l'ensemble des services publics, conclu le XXXX ;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 7 février 2012 ;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le XXX ;

Vu l'accord du Secrétaire d'Etat à la Fonction publique, donné le XXX ;

Vu l'avis XXX du Conseil d'Etat, donné XXX en application de l'article 84, §1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;

Sur la proposition du Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, du Ministre de l'Emploi, du Secrétaire d'Etat à la Fonction Publique et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Article 1er.- L'article 65 de l'arrêté royal du 19 novembre 1998 relatif aux congés et aux absences accordés aux membres du personnel des administrations de l'Etat, abrogé par l'arrêté royal du 17 janvier 2007, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 65.- Lorsqu'un agent veut prester du travail volontaire au sens de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires pendant une absence par suite de maladie ou accident, il doit recevoir à cet effet, l'autorisation préalable de l'Administration de l'expertise médicale. ».

Art. 2.- La compétence de l'Office médico-social de l'Etat créé par l'arrêté royal organique du 25 juillet 1969 est étendue aux situations prévues par les articles 65 de l'arrêté royal du 19 novembre 1998

rijksbesturen, artikel 65, ingetrokken bij het koninklijk besluit van 17 januari 2007;

Gelet op het advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, gegeven op XXX;

Gelet op het protocol van onderhandelingen nr XXX van het gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten, gesloten op XXX;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 7 februari 2012;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting, d.d. XXX;

Gelet op de akkoordbevinding van De Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken d.d. XXX ;

Gelet op advies XXX van de Raad van State, gegeven op XXX, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, van de Minister van Werk en van de Staatssecretaris van Ambtenarenzaken, en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Artikel 1.- In het koninklijk besluit van 19 november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen, wordt in plaats van artikel 65 ingetrokken bij het koninklijk besluit van 17 januari 2007, het als volgt luidende artikel 65 ingevoegd :

« Art. 65.- Wanneer een ambtenaar tijdens een afwezigheid ten gevolge van ziekte of ongeval een vrijwillig werk wil uitvoeren in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, dient hij hiervoor voorafgaand de toestemming te krijgen van de Administratie van de medische expertise.»

Art. 2.- De bevoegdheid van de Sociaal-medische Rijksdienst opgericht bij het koninklijk besluit van 25 juli 1969 wordt uitgebreid tot de taken voorzien bij de artikelen 65 van het koninklijk besluit van 19

relatif aux congés et aux absences accordés aux membres du personnel des administrations de l'Etat et 100, §1er, alinéa 2, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994.

Art.3.- Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

november 1998 betreffende de verloven en afwezigheden toegestaan aan de personeelsleden van de rijksbesturen en 100, §1, tweede lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994.

Art. 3.- Dit koninklijk besluit treedt in werking de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Art. 4.- Notre Ministre en charge de la Fonction publique, notre Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, notre Ministre de l'Emploi, ainsi que notre Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales adjoint à la Ministre des Affaires sociales et notre Secrétaire d'Etat à la Fonction publique adjoint au Ministre de la Fonction publique sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

Donné à _____, le _____

Art. 4.- Onze Minister belast met Ambtenarenzaken, Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Onze Minister van Werk en Onze Staatssecretaris voor Sociale Zaken toegevoegd aan de Minister van Sociale Zaken en Onze Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken toegevoegd aan de Minister van Ambtenarenzaken zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te _____

Par le Roi:

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances et du Développement durable, chargé de la Fonction publique,

Van Koningswege:

De Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën en Duurzame Ontwikkeling, belast met Ambtenarenzaken,

Steven VANACKERE

La Vice-Première Ministre, Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

De Vice-Eerste Minister, Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Laurette ONKELINX

La Ministre de l'Emploi,

De Minister van Werk,

Monica DE CONINCK

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales, aux Familles et aux Personnes handicapées, chargé des Risques professionnels, adjoint à la Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

De Staatssecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen en Personen met een handicap, belast met Beroepsrisico's, toegevoegd aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Philippe COURARD

Le Secrétaire d'Etat à la Fonction publique et à la Modernisation des Services publics, adjoint au Ministre des Finances et du Développement durable, chargé de la Fonction publique,

De Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, toegevoegd aan de Minister van Financiën Duurzame Ontwikkeling, belast met Ambtenarenzaken,

Hendrik BOGAERT

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

**SERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE**

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEID**

Projet de loi étendant aux agents de l'Etat malades la faculté de travailler comme volontaires.

Wetsontwerp tot uitbreiding van vrijwilligerswerk tot Rijkspersoneel met ziekteverlof

**ALBERT II, Roi des
Belges,**

A tous, présents et à venir. Salut.

**ALBERT II, Koning der
Belgen,**

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen. Onze Groet.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires sociales,

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET
ARRÊTONS :

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN
WIJ:

Notre Ministre des Affaires sociales est chargée de présenter en Notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit :

Onze Minister van van Sociale Zaken is ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

**TITRE I. - Disposition
préliminaire**

TITEL I. - Voorafgaande bepaling

Article 1er.

Artikel 1.

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

**TITRE II. – Modification de la
loi du 14 juillet 1994 relative à
l'assurance obligatoire soins de
santé et indemnités**

**TITEL II. – Wijziging van de wet
van 14 juli 1994 betreffende de
verplichte verzekering voor
geneeskundige verzorging en
uitkeringen**

Art. 2.

Dans l'article 100, §1er, alinéa 2, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, inséré par la loi du 3 juillet 2005, les mots « ou l'Administration de l'expertise médicale du Service public fédéral Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement » sont insérés entre le mot « médecin-conseil » et le mot « constate ».

Art. 3.

L'article 2 entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

Art. 2.

In artikel 100, §1, tweede lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994, ingevoegd door de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, worden de woorden "of de Administratie van de medische expertise van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu" ingevoegd tussen de woorden "adviserende geneesheer" en het woord "vaststelt".

Art. 3.

Artikel 2 treedt in werking de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Donné à _____, le _____ Gegeven te _____

Par le Roi:

La Vice-Première Ministre et
Ministre des Affaires sociales et de
la Santé publique, chargée de
Beliris et des Institutions
culturelles fédérales,

Van Koningswege:

De Vice-Eerste Minister en Minister
van Sociale Zaken en
Volksgezondheid, belast met Beliris en
de Federale Culturele Instellingen,

Laurette ONKELINX.

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales, aux
Familles et aux Personnes handicapées, chargé des
Risques professionnels, adjoint à la Ministre des
Affaires sociales et de la Santé publique,

De Staatssecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen
en Personen met een handicap, belast met
Beroepsrisico's, toegevoegd aan de Minister van
Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Philippe COURARD

PROJET DE LOI

étendant aux agents de l'Etat malades la faculté de travailler comme volontaires.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires est applicable à tous les travailleurs occupés dans le cadre d'un contrat de travail, d'un contrat de services ou d'une désignation statutaire. L'article 15 de cette loi a inséré un alinéa 2 à l'article 100, §1er, de la loi INAMI du 14 juillet 1994 qui prévoit la possibilité pour un travailleur qui est malade de prêter comme volontaire sans que cette prestation ne soit considérée comme activité au sens de la loi INAMI. Cette possibilité est toutefois subordonnée à la condition que le médecin-conseil constate que cette prestation comme volontaire soit compatible avec l'état général de santé de l'intéressé.

En ne faisant référence qu'au médecin-conseil, cette disposition exclut ainsi en pratique les fonctionnaires du bénéfice de ce dispositif, dans la mesure où aucune référence n'est faite avec l'Administration de l'expertise médicale (Medex), compétente pour le personnel des administrations publiques. Ceci constitue une situation discriminatoire que les services du Médiateur fédéral ont demandé de corriger. Tel est l'objet de la présente disposition.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

TITRE I. - Disposition préliminaire

Article 1er.

Cette disposition n'appelle aucun commentaire.

TITRE II. -

Art. 2.

La disposition a pour objet de modifier l'article 100, §1er, de la loi INAMI du 14 juillet 1994 pour permettre aux agents de l'Etat qui sont malades de prêter comme volontaire sans que cette prestation

WETSONTWERP

tot uitbreiding van vrijwilligerswerk tot Rijkspersoneel met ziekteverlof.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers is van toepassing op alle werknemers tewerkgesteld in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstenovereenkomst of een statutaire aanstelling. Artikel 15 van deze wet heeft een tweede lid ingevoegd in artikel 100, § 1. van de RIZIV-wet van 14 juli 1994, waarbij een zieke werknemer prestaties als vrijwilliger mag leveren zonder dat deze prestaties worden beschouwd als activiteit in de zin van de RIZIV-wet. Deze mogelijkheid is evenwel afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de adviserend geneesheer vaststelt dat deze prestaties als vrijwilliger verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.

Door enkel te verwijzen naar de adviserend geneesheer, heeft deze bepaling aldus tot gevolg in de praktijk dat de ambtenaren daarvan niet kunnen genieten, aangezien er niet wordt verwezen naar de Administratie van de medische expertise (Medex), die bevoegd is voor het personeel van de overheidsbesturen. Dit is een discriminerende situatie die de diensten van de federale Ombudsman hebben gevraagd recht te zetten. Met deze bepaling wordt daarop ingegaan.

COMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

TITEL I. - Voorafgaande bepaling

Artikel 1.

Deze bepaling vereist geen commentaar.

TITEL II. -

Art. 2.

De bepaling heeft tot doel artikel 100, §1, van de RIZIV-wet van 14 juli 1994 te wijzigen om een Rijkspersoneelslid met ziekteverlof toe te laten prestaties als vrijwilliger te leveren zonder dat deze

ne soit considérée comme activité au sens de la loi INAMI.

Art. 3.

Cette disposition a pour objet l'entrée en vigueur.

La Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales,

2

prestaties worden beschouwd als activiteit in de zin van de RIZIV-wet.

Art. 3.

Deze bepaling bepaalt de inwerkingtreding.

De Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen,

Laurette ONKELINX.

Expéditeur

Centre Administratif Botanique - Finance Tower
Boulevard du Jardin Botanique 50 bte 125, 1000 Bruxelles

Madame Laurette ONKELINX

Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires
sociales et de la Santé publique, chargée de
Beliris et des Institutions culturelles fédérales

Rue Ducale 59-61

1000 Bruxelles

Conseil supérieur des volontaires

Votre apostille : 7 novembre 2012
Vos références :
Nos références :
Date : Janvier 2013
Annexe(s) :

Objet : Conseil Supérieur des Volontaires (CSV) – extension de la compétence de l'Administration de l'expertise médicale (Medex) dans le cadre du volontariat pour les agents de l'Etat absents pour cause de maladie ou d'accident

Madame la Ministre,

Nous avons bien reçu votre demande d'avis concernant l'extension de la compétence de l'Administration de l'expertise médicale (Medex) dans le cadre du volontariat pour les agents de l'Etat absents pour cause de maladie ou d'accident.

Les textes soumis permettent à cette catégorie de personnes du secteur public d'effectuer du volontariat pendant la période d'incapacité de travail.

Le Conseil Supérieur des Volontaires (CSV) est dès lors très satisfait de cette proposition favorable au volontariat, et a, lors de sa réunion du 18 décembre 2012, rendu un avis positif sur l'arrêté royal proposé (étendant la compétence de l'Administration de l'expertise médicale dans le cadre du droit des volontaires pour les agents de l'Etat absents pour cause de maladie ou d'accident) et sur le projet de loi (étendant aux agents de l'État malades la faculté de travailler comme volontaires).

Nous vous prions d'agréer, Madame la Ministre, l'assurance de notre très haute considération.

Le Secrétaire,

La Présidente,

Christian Dekeyser

Eva Hambach

Service public fédéral
Sécurité sociale

Expéditeur
Centre Administratif Botanique - Finance Tower
Boulevard du Jardin Botanique 50 bte 115, 1000 Bruxelles

Direction générale Politique sociale
Domaine Réglementation

Conseil Supérieur des Volontaires

Madame Eva Hambach – Présidente

Votre lettre du :
Vos références :
Nos références : REG/Assuj/PEL/31.02.554772-0
Date : 07-11-2012
Annexe(s) : Projet d'AR

Boulevard du Jardin Botanique 50 bte 125

1000 BRUXELLES

Objet : Projet d'arrêté royal portant exécution de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires en ce qui concerne les volontaires occupés dans un service ambulancier agréé d'aide médicale urgente.

Madame la Présidente,

En annexe, je vous prie de bien vouloir prendre connaissance d'un projet d'arrêté royal portant exécution de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires.

Conformément à l'article 3, §1er, de l'arrêté royal du 2 octobre 2002 portant création du Conseil supérieur des Volontaires, je sollicite du Conseil qu'il formule un avis quant au projet précité et ce, dans le délai le plus bref possible.

Le projet d'AR qui vous est soumis pour avis vise d'une part à augmenter les indemnités pouvant être accordées aux volontaires d'un service ambulancier agréé d'aide médicale urgente et détermine d'autre part les modalités d'assurance accident pour ces volontaires.

L'Inspection des Finances a rendu un avis positif le 20 avril 2007.

En cette attente, je vous prie de croire, Madame la Présidente, en l'assurance de ma considération distinguée.

La Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales

Laurette Onkelinx

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

**SERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE**

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEID**

Arrêté royal portant exécution de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires en ce qui concerne les volontaires occupés dans un service ambulancier agréé d'aide médicale urgente.

Koninklijk besluit tot uitvoering van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers wat de vrijwilligers tewerkgesteld bij een erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp betreft.

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen. Onze Groet.

Vu la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, notamment l'article 6, modifié par les lois des 27 décembre 2005 et 19 juillet 2006, et l'article 12 ;

Vu l'avis de l'Inspecteur des finances, donné le 20 avril 2007 ;

Vu l'avis du Conseil supérieur des volontaires donné le XXX;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le XXX ;

Vu l'avis 43.062/1 du Conseil d'Etat, donné le 31 mai 2007, en application de l'article 84, §1er, alinéa 1er, 1°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Gelet op de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, inzonderheid op de artikelen 6, gewijzigd bij de wetten van 27 december 2005 en 19 juli 2006, en 12;

Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op 20 april 2007;

Gelet op het advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers, gegeven op XXX;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting van XXX;

Gelet op advies 43.062/1 van de Raad van State, gegeven op 31 mei 2007, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Sur la proposition du Ministre des Finances, du Ministre de l'Economie, de la Ministre des affaires sociales et de la Ministre de l'Emploi et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Pour le volontaire occupé dans un service ambulancier agréé d'aide médicale urgente, le montant annuel des indemnités perçues visé à l'article 10 de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires est égal à quatre fois le montant visé par l'article 17quater de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 revisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs salariés, pour autant que le volontaire soit détenteur du brevet de secouriste-ambulancier tel que prévu à l'article 6ter de la loi du 8 juillet 1964 relative à l'aide médicale urgente.

Ce montant est lié à l'indice pivot 103,14 (base 1996 = 100) et varie conformément à la loi du 2 août 1971 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation des traitements, salaires, pensions, allocations et subventions à charge du trésor public, de certaines prestations sociales, des limites de rémunération à prendre en considération pour le calcul de certaines cotisations de sécurité sociale des travailleurs, ainsi que des obligations imposées en matière sociale aux travailleurs indépendants.

Le cumul, au cours d'une même période, du bénéficiaire du présent article et de celui de l'article 17quater de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 revisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs salariés n'est pas autorisé.

Art. 2. § 1. Les organisations au sens de l'article 3 de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, reconnues en tant que service ambulancier agréé d'aide médicale urgente, concluent auprès d'une société d'assurance à primes fixes agréée ou auprès d'une caisse commune agréée une police qui garantit les mêmes avantages que

Op de voordracht van de Minister van Financiën, van de Minister van Economie, van de Minister van Sociale Zaken en van de Minister van Werk, en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Artikel 1. Voor de vrijwilliger tewerkgesteld bij een erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp is het jaarlijkse bedrag van de ontvangen vergoedingen bedoeld in artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers gelijk aan viermaal het bedrag bedoeld in artikel 17quater van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, voor zover de vrijwilliger over het brevet van hulpverlener-ambulancier beschikt zoals voorzien in artikel 6ter van de wet van 8 juli 1964 betreffende de dringende medische hulp.

Dit bedrag is gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100) en varieert overeenkomstig de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

Het is niet toegelaten om in eenzelfde periode het voordeel van dit artikel met dat van artikel 17 quater van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders samen te voegen.

Art. 2. § 1. De organisaties in de zin van artikel 3 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, die erkend zijn als erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp, sluiten bij een erkende verzekeringsmaatschappij met vaste premies of bij een erkend gemeenschappelijk fonds een polis die

ceux qui sont mis à charge de l'assureur par la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail à l'exception toutefois des dispositions relatives à la fixation de la rémunération de base à prendre en considération.

§ 2. Les rentes de décès et d'invalidité permanentes sont calculées sur la base du montant repris à l'article 39 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail.

En cas d'incapacité de travail temporaire, l'indemnisation est égale à la perte de revenus réellement subie avec une limite fixée à une indemnité journalière maximale égale au montant fixé à l'alinéa précédent divisé par 365.

En ce qui concerne les frais visés au chapitre II, section 3, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, qui sont indemnisés en vertu de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, l'entreprise d'assurances rembourse la part des frais liés à l'accident s'étant produit à l'occasion du volontariat qui, après intervention accordée en vertu de cette dernière loi, demeurent à charge de la victime.

Art. 3. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er juillet 2012.

dezelfde voordelen waarborgt als degene die ten laste worden gelegd aan de verzekeraar door de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, uitgezonderd de bepalingen betreffende de vastlegging van het basisloon dat in aanmerking moet worden genomen.

§ 2. De overlijdensrenten en de renten voor blijvende invaliditeit worden berekend op basis van het bedrag vermeld in artikel 39 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

In geval van tijdelijke arbeidsongeschiktheid is de schadeloosstelling gelijk aan de werkelijke inkomensderving, met een grensbedrag vastgesteld op een maximale dagelijkse vergoeding gelijk aan het bedrag vastgesteld in het vorige lid, gedeeld door 365.

Wat betreft de kosten bedoeld in hoofdstuk II, afdeling 3, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, die op grond van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 vergoed worden, betaalt de verzekeringsonderneming het aandeel terug van de met het ongeval, overkomen tijdens het vrijwilligerswerk, verband houdende kosten die na de krachtens deze laatste wet toegekende tegemoetkoming ten laste blijven van het slachtoffer.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2012.

Bruxelles, le

Brussel,

Par le Roi:

Van Koningswege:

Le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances
et du Développement durable, chargé de la Fonction
Publique,

De Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën
en Duurzame Ontwikkeling, belast met
Ambtenarenzaken,

Steven VANACKERE

Le Vice-Premier Ministre et Ministre de
l'Economie, des Consommateurs et de la Mer du
Nord,

De Vice-Eerste Minister en Minister van
Economie, Consumenten en Noorzee,

Johan VAN DE LANOTTE

La Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires
sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris
et des Institutions culturelles fédérales,

De Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale
Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de
Federale Culturele Instellingen,

Laurette ONKELINX

La Ministre de l'Emploi

De Minister van Werk

Monica DE CONINCK

Conseil supérieur des volontaires

Votre apostille :
Vos références : REG/Assuj/PEL/31.03.55/
Nos références :
Date : janvier 2013
Annexe(s) :

Mme Laurette ONKELINX

Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires
sociales et de la Santé publique, chargée de
Beliris et des Institutions culturelles fédérales

Rue Ducale 59-61,

1000 Bruxelles

Objet : Projet d'arrêté royal portant exécution de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires en ce qui concerne les volontaires occupés dans un service ambulancier agréé d'aide médicale urgente.

Madame la Ministre,

Votre lettre dont références sous rubrique a été examinée par le Conseil Supérieur des Volontaires lors de sa réunion plénière de décembre 2012.

Nous tenons tout d'abord à vous remercier pour avoir demandé un avis concernant ce projet d'arrêté royal portant exécution de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires, et plus spécifiquement les droits des volontaires engagés dans un service ambulancier agréé de l'aide médicale urgente.

Ce projet d'arrêté royal ne nous paraît toutefois pas concerner des personnes visées par le champ d'application de la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires (dénommée ci-après 'loi sur les volontaires') et par conséquent, le Conseil supérieur des volontaires (CSV) ne peut manifestement pas émettre d'avis à ce sujet.

En effet, pour fixer l'indemnité à allouer aux volontaires occupés dans un service ambulancier agréé d'aide médicale urgente, le projet d'arrêté se réfère à l'article 17 quater de l'arrêté royal pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. Cet article fixe le plafond de la rémunération des pompiers volontaires en deçà duquel la loi concernant la sécurité sociale des travailleurs ne trouve pas à s'appliquer. Or, le législateur a considéré que les pompiers volontaires n'étaient pas des volontaires au sens de la loi belge sur les volontaires. C'est sur la base de la considération selon laquelle certaines activités de volontariat ne peuvent être exercées en dehors de tout cadre qu'elles en ont été exclues par le législateur. Il en va ainsi¹ « des activités semi-agerales (telles que le travail effectué par les sapeurs-pompiers bénévoles, les

¹ HENKINBRANT J., « Bénévole ? Volontaire ! Définition du volontaire et de l'activité qu'il exerce au sens de la loi du 3 juillet 2005 » Dossiers ASBL Actualités 2007, liv. 1, 55-67

gardiennes d'enfants, les professeurs rémunérés, les personnes au pair et les autres personnes qui offrent leurs services moyennant une faible rétribution.)²»

Cela signifie que les personnes visées par le projet d'arrêté royal ne peuvent être considérées comme des volontaires au sens de la loi sur les volontaires, mais bien comme appartenant à une catégorie spécifique, analogue à celle des sapeurs-pompiers volontaires, qui nécessite l'octroi d'un statut social ad hoc.

Le choix du vocabulaire du projet d'arrêté s'inscrit d'ailleurs dans la terminologie du monde du travail et non du volontariat. Il y est fait référence par exemple à la loi sur les accidents de travail et à une indemnisation liée à une perte de revenus.

Par conséquent, le Conseil supérieur des volontaires se déclare incompetent pour prendre position sur le présent projet d'arrêté royal.

Nous vous prions d'agréer, Madame la Ministre, notre parfaite considération,

Pour le Conseil,

La Présidente du CSV,

Eva Hambach

Le Secrétaire,

C. Dekeyser

² *Doc. Parl.*, Ch. Représ., Proposition de loi relative aux droits des bénévoles, doc. 51 0455/001 p. 12.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

1.2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers: standpunten met betrekking tot het EYAA 2012 en het EVMP

A. het EYAA 2012 (European Year of Active Ageing 2012)

In 2012 was er het Europees jaar van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties.

Ouderen spelen een steeds belangrijker rol in het vrijwilligerswerk: zij zijn actief op de meeste diverse terreinen en sectoren van de samenleving zoals cultuur, sport, zorg,.....

De Raad wou dan ook, naar aanleiding van dit Europees Jaar, de mogelijkheden en eventuele hindernissen voor deze specifieke categorie in het voetlicht brengen. Daarom werd een advies opgesteld, verstuurd naar de verschillende politieke instanties.

B. Het EVMP (European Volunteering Measurement Project)

Het Centrum Europees Vrijwilligerswerk (CEV) heeft, samen met haar partners, een instrument ontwikkeld om het vrijwilligerswerk in de verschillende Europese landen te kunnen meten om onder andere de economische meerwaarde te kunnen bepalen.

De Raad heeft een nota opgesteld met de belangrijkste vaststellingen, uitdagingen en opportuniteiten bij het gebruik en de toepassing van de EVMP in België.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

De Hoge Raad voor Vrijwilligers over het EYAA 2012 (European Year of Active Ageing 2012)

De Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) kijkt relatief tevreden terug op 2011, het Europees Jaar voor het Vrijwilligerswerk. Het hele jaar herhaalde de kracht en de toegevoegde waarde van het vrijwilligerswerk voor de samenleving.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers zal op basis van de rapporten van de drie Gemeenschappen van België, een eigen beleidstekst opstellen om zo mee blijvende resultaten van dit EYV2011 (European Year of Volunteering) te garanderen en optimaal gebruik te maken van mogelijke verbindingen tussen het EYV2011, vorige en komende thematische Europese jaren.

In 2010 beklemtoonden verschillende initiatieven in het werkveld het belang van het vrijwilligerswerk in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting. Met het *Europees Jaar 2012 Actief Ouder Worden en de Solidariteit tussen Generaties*, krijgen we opnieuw de kans om de kracht van vrijwilligerswerk, enerzijds in heel het 'activeringsdebat' (ouderen actief als vrijwilliger), anderzijds m.b.t. de inzet vrijwilligers die zich engageren om constructief mee de vergrijzing van onze samenleving op te vangen, te duiden.

Uit de beslissing van de Europese Commissie met betrekking tot het EYAA2012, stellen we vast dat de invalshoek van dit jaar vooral een problematiserende kijk heeft (ouderen langer aan het werk houden, het pensioendebat, de kostprijs van de vergrijzing, etc...) waarbij de cruciale rol van het vrijwilligerswerk spijtig genoeg ondergesneeuwd dreigt te raken.

Voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers biedt dit EYAA2012 echter een kans om de *meerwaarde van het vrijwilligerswerk* voor het welzijn van ouderen, van alle generaties en voor de samenleving in haar geheel, onder de aandacht te houden. Het vrijwilligerswerk is een bijzonder nuttige manier om zich in de samenleving te engageren. Voor ons lijkt het een must aandacht te besteden aan dit aspect en zich niet te beperken tot het aspect tewerkstelling van ouderen en verbetering van hun werkomstandigheden.

Met deze verklaring van de Hoge Raad voor Vrijwilligers omtrent het EYAA2012 wil de Hoge Raad voor Vrijwilligers dan ook:

- wijzen op het gevaar van een louter (of hoofdzakelijk) economische benadering van het concept Actief Ouder Worden;
- aandacht vragen voor het feit dat vrijwilligerswerk voor en door ouderen van essentieel belang is in onze samenleving, die vergrijst en waarin noden en behoeften tot zorg jaarlijks toenemen;
- mee deelnemen aan het debat over Actief Ouder Worden en Solidariteit tussen Generaties gezien het vrijwilligerswerk op dit terrein tal van goede praktijken kan voorleggen;
- zelf initiatief nemen of stimuleren om tijdens dit EYAA2012 aandacht te vragen voor de meerwaarde van het vrijwilligerswerk.

1. Gevaar van een louter (of hoofdzakelijk) economische benadering van het concept Actief Ouder Worden

De Hoge Raad voor Vrijwilligers benadrukt consequent de meerwaarde van het vrijwilligerswerk. Studies leveren bewijs voor de economische meerwaarde van het vrijwilligerswerk, zonder dat het economisch aspect de dominante standaard mag worden om het vrijwilligerswerk te beoordelen. Vrijwilligerswerk biedt vooral sociale meerwaarde, zorgt voor dynamiek in de samenleving, zorgt ervoor dat solidariteit en ondersteuning voor kwetsbare groepen in de samenleving betaalbaar is en blijft.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

De vergrijzing van de samenleving is een feit. De discussie over de betaalbaarheid van pensioenen en zorg is volop aan de gang. Het vrijwilligerswerk kan deze uitdagingen niet oplossen, wel zorgen voor een mensvriendelijke aanpak. Tal van vrijwilligers zetten zich in om zorg te dragen voor de oudere medemens in de samenleving. Tal van 'oudere' vrijwilligers blijven actief via een engagement, en dragen zo niet enkel bij tot het algemeen welzijn, maar leveren zo ook een actieve bijdrage aan de maatschappij.

Daarom dringt de Hoge Raad voor Vrijwilligers erop aan het concept Actief Ouder Worden niet louter vanuit economische invalshoek te benaderen. We willen een uitdrukkelijke **erkenning van de rol van senioren van alle leeftijden**. Zij zijn immers niet enkel zorgvragers, maar ook actoren die ervaring, talenten en waarden doorgeven, na de beëindiging van hun beroepsactiviteit.

De verschillende Regeringen (het Team 2012 bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directoraat-generaal Beleidsondersteuning) moeten de meest **gunstige voorwaarden scheppen** opdat ouderen desgewenst hun tijd, energie en talenten kwijt kunnen in vrijwilligerswerk ten voordele van hun eigen of de jongere generatie.

2. Vrijwilligerswerk voor en door ouderen is van essentieel belang in onze samenleving

De inzet van ouderen in het vrijwilligerswerk is essentieel voor de maatschappij, die de vruchten plukt van de expertise en engagement van ouderen. Het leidt bovendien tot concrete solidariteit tussen mensen.

Tal van voorbeelden van de inzet van oudere vrijwilligers zijn voorhanden, in alle sectoren: onderwijs, zorg en welzijn, sport, cultuur, milieu,... Vele verenigingen genieten van de kennis, de ervaring en de tijd, aangeboden door de senioren. Heel wat activiteiten bevorderen eveneens de solidariteit tussen de generaties.

Of ze nu op het terrein werkzaam zijn of in het bestuur van de talrijke vzw's die op verschillende domeinen actief zijn, de inzet van ouderen is waardevol en dat mag ook wel eens in de schijnwerpers staan.

Een verhoogde aandacht voor deze realiteit is onontbeerlijk, ook voor de ouderen, die, gezien de stijgende levensverwachting in goede gezondheid, ook vragende partij zijn voor sociale inzet en engagement. Het wereldrapport over het vrijwilligerswerk van de Verenigde Naties benadrukt dat vrijwillig engagement een factor is van welzijn voor de mensen die zich als vrijwilliger inzetten.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers roept daarom ook op dat de campagne in het kader van het EYAA2012 vooral de positieve kracht van senioren voor de samenleving benadrukt.

2.1. Vrijwilligerswerk voor ouderen

Vrijwilligerswerk voor ouderen is essentieel: het houdt de zorg betaalbaar en levert een nuttige bijdrage tot wat de 'vermaatschappelijking van de zorg' genoemd wordt.

Voorbeelden uit de praktijk geven aan dat de zogenaamde solidariteit tussen generaties concreet gestalte krijgt.

Daarom is het belangrijk om in dit EYAA2012 na te gaan of vrijwilligers die de gevolgen van de vergrijzing mee pogen te verzachten specifieke ondersteuning (bvb. vorming, regelgeving,...) nodig hebben om hun taken naar behoren te kunnen vervullen. Het is immers duidelijk dat noch de vrije markt, noch de overheid alleen over de middelen beschikken om de hulpbehoevende ouderen in onze

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

samenleving adequaat te ondersteunen. We willen hierbij herhalen dat het vrijwilligerswerk niet kostenvrij is. Vrijwilligers hebben nood aan een ernstige omkadering.

2.2. Vrijwilligerswerk door ouderen

Zoals eerder al gesteld mogen ouderen niet puur gezien worden als 'last'. Tal van ouderen zetten zich actief in als vrijwilliger. Uit studies kan afgeleid worden dat de gemiddelde leeftijd van de vrijwilliger toeneemt. De vrijwilliger wordt ouder, en blijft langer 'in dienst' als vrijwilliger.

Ze vormen dus een enorm potentieel waarop het vrijwilligerswerk kan rekenen.

We kunnen aan deze vaststelling aandachtspunten koppelen, die in het EYAA2012 de nodige beleidsaandacht vragen:

- Hebben oudere vrijwilligers specifieke, andere noden dan niet oudere vrijwilligers?
- Hoe verhouden de ouderen zich onderling tegenover elkaar? In een samenleving waarin deze groep elk individu omvat dat ouder is dan 60 jaar, zijn heel wat schakeringen te ontdekken. Een bruggepensioneerde oudere is niet te vergelijken met een persoon die al vijftien jaar of langer op pensioen is. Een gediversifieerde aanpak ten aanzien van deze doelgroep is daarom vereist; ook om vrijwilligersbeleid ten aanzien van de groep te definiëren en te verfijnen.
- Zijn er wettelijke maatregelen nodig om de inzet van ouderen te waarborgen en hun engagement te beschermen? Bepaalde verzekeringsmaatschappijen hanteren discriminerende praktijken ten aanzien van ouderen. In dit EYAA2012 zouden dergelijke praktijken aan de kaak gesteld kunnen worden.
- Hoe kunnen bestaande drempels tot het vrijwilligerswerk voor bepaalde groepen ouderen verlaagd worden opdat het vrijwilligerswerk een alternatief is in het kader van Actief Ouder Worden?
- Hebben organisaties die vrijwilligers engageren nood aan nieuwe instrumenten om de gevolgen van de veroudering van hun vrijwilligerskorps op een degelijke manier aan te pakken?

De HRV pleit ervoor dat specifieke belemmeringen bij het aantrekken van oudere vrijwilligers worden afgeschaft, bijvoorbeeld op het vlak van de verzekeringen, de mobiliteit,....

3. Deelname aan het debat over Actief Ouder Worden en Solidariteit tussen Generaties

Wat de solidariteit tussen de generaties betreft is het vrijwilligerswerk ook krachtig. Vermits het vrijwilligerswerk open staat voor alle leeftijden, is het van nature uit een plaats van ontmoeting en solidariteit tussen de generaties.

Wij hebben weet van een aantal organisaties die projecten in België opzetten waar jong en oud(er) elkaar ontmoeten. Deze bieden interessante perspectieven voor de solidariteit tussen de generaties.

We zullen zelf actief op zoek gaan naar goede praktijken op dit vlak.

4. Zelf initiatief nemen of stimuleren om tijdens dit EYAA2012 aandacht te vragen voor de meerwaarde van het vrijwilligerswerk.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers zelf zal tijdens dit Europees jaar 2012 de actualiteit op de voet volgen en er een plenaire vergadering aan besteden. Op basis van de verzuchtingen van o.m. organisaties voor ouderen en ouderenvertegenwoordiging zal de Hoge Raad voor Vrijwilligers een tekst maken met concrete aanbevelingen.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

Tot slot

De Hoge Raad voor Vrijwilligers stelt vast dat de middelen die de EU uittrekt voor dit EYAA2012 veel te beperkt zijn. Daarom vragen we de Federale overheid en de Gemeenschappen om ook middelen te voorzien voor een degelijke studie over het vrijwilligerswerk (met aandacht voor de leeftijdsgroepen actief in het vrijwilligerswerk).

Het feit dat de Hoge Raad voor Vrijwilligers kan deelnemen aan de werkzaamheden van de stuurgroep Actief Ouder Worden die door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid is opgericht, is positief. Het laat ons toe om de activiteiten op te volgen, aandacht te vragen voor de dimensie van het vrijwilligerswerk en ervoor te zorgen dat het EYAA 2012 ook op de agenda van de Hoge Raad voor Vrijwilligers gezet wordt.

Hoge Raad voor Vrijwilligers

April 2012

EVMP European Volunteering Measurement Project

1. Vaststellingen

- Tijdens het EYV2011 bleek opnieuw dat substantieel kwalitatief en kwantitatief onderzoek naar vrijwilligerswerk in de EU-lidstaten ontbreekt.
- Vrijwilligerswerk heeft een economische impact, zoals reeds uit studies van de Johns Hopkins Universiteit (VSA) bleek:
 - Vrijwilligerswerk draagt bij tot het BNP van een land
 - Vrijwilligerswerk heeft een economische functie
 - Betaalbaarheid van diensten (cf. o.a. vermaatschappelijking van de zorg)
 - Ontwikkeling van competenties die de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt kan verhogen
 - Absorptie van werkreserve (cf. impact economische crisis op vrijwilligerswerk in een aantal EU-lidstaten)
 - Correctie ‘vrije markt’ mechanismen
- De precieze impact van het vrijwilligerswerk blijft echter ietwat ongedefinieerd en niet accuraat.
- Er is een groot gebrek aan onderzoeksmateriaal:
 - Wat bestaat is niet steeds volgens gelijkaardige of vergelijkbare methodologische instrumenten verzameld
 - Het cijfermateriaal is moeilijk te vergelijken omdat niet altijd hetzelfde gemeten wordt (bvb. verschillen in definities van vrijwilligerswerk)
 - Met als gevolg dat het beleid inzake vrijwilligerswerk niet op ‘harde’ gegevens is gebaseerd.

Het meten van vrijwilligerswerk heeft daarom als groot voordeel dat het de meerwaarde van het vrijwilligerswerk kan aantonen, evenals de nood aan duurzame ondersteuning voor het vrijwilligerswerk.

2. Uitdagingen

- In tijden van besparingen is het niet gemakkelijk om de overheid te overtuigen te investeren in onderzoek. De implementatie van de zogenaamde ILO Manual in de nationale statistieken (en binnen Eurostat), vergt een investering, omdat vragenlijsten (zijn beschikbaar) uitgebreid moeten worden, maar ook op gebied van verwerking etc... is er een kostprijs aan verbonden.
- Het vrijwilligerswerk is, niet enkel bij ons, ook op Europees niveau, een thema dat over de sectoren heen relevant is, waardoor het overal en nergens thuishoort.
- Niet iedereen is ervan overtuigd dat meten van vrijwilligerswerk nodig is, er bestaat heel wat weerstand tegen, zelfs ook in de sector of het werkveld zelf. Het idee bestaat dat het bepalen van de economische waarde van het vrijwilligerswerk, impliceert dat het vrijwilligerswerk economisch relevant, nuttig, moet zijn.

Voor onze specifieke Belgische context biedt het EVMP nog een extra uitdaging omdat er zowel het zogenaamde ‘directe’ als ‘indirecte’ vrijwilligerswerk gemeten wordt; terwijl onze context hoofdzakelijk gericht is op het ‘indirecte’ vrijwilligerswerk, met andere woorden, het vrijwilligerswerk

- binnen min of meer georganiseerd verband.
- Uitdagingen specifiek voor onze werking:
 - Risico op ‘instrumentalisering van het vrijwilligerswerk’ (cf. Hongarije)

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- Zekere druk op de definitie van vrijwilligerswerk zoals we die in België hanteren?
- Consequenties van de mogelijke resultaten (cf. Polen, Hongarije)

3. *Opportunities*

- Het IAO handboek dat een uitbreiding van de vragenlijsten bevat om het vrijwilligerswerk te meten, werd in 2011 formeel aanvaard, dus het instrument om de meting op te starten, is beschikbaar.
- Mogelijk is er interesse (er werden contacten gelegd met de FoD Economie) om van EVMP werk te maken in België; op voorwaarde vanzelfsprekend dat
 - Het werkveld er achter staat
 - De nodige middelen gevonden kunnen worden.
- België past in haar statistieken al de zogenaamde Sattelietrekening toe (cf. eerdere uitgaven van de Koning Boudewijnstichting waarin de meerwaarde van de non-profitsector in kaart werd gebracht)
- Het van start gaan met EVMP in België, kan inhouden dat de cijfergegevens systematisch verzameld kunnen worden, wat vergelijkbaarheid in tijd, en in ruimte (met andere EU-landen) zou mogelijk maken.
- Enkele landen voeren de meting reeds uit, zodat expertise in elk geval gedeeld kan worden.
- Door de toepassing van EVMP in verschillende EU-lidstaten is het op termijn simpeler om ook Eurostat van het nut hiervan te overtuigen, en ook een vrijwilligersmeting op Europees niveau te ontwikkelen.
- Kans op samenwerking met de academische wereld.
- Kans op hernieuwde samenwerking met de Koning Boudewijnstichting (die principieel interesse betoont)
- ...

4. **Conclusie Hoge Raad voor Vrijwilligers**

De Hoge Raad voor Vrijwilligers voor vrijwilligers besliste tijdens de plenaire vergadering in december 2012 om vanuit haar schoot aanzetten te geven om ook in België werk te maken van de implementatie van het handboek van de IAO (Internationale Arbeidsorganisatie) in de statistieken om het vrijwilligerswerk in België beter te kunnen vatten en te meten.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers gaat er vanuit dat zij in het opzet, de voorbereiding en de verdere opvolging van zowel het proces dat aanleiding moet geven tot de werkzaamheden (contacten met de diensten voor statistiek en andere belanghebbenden), als (na zowel moet nog iets volgen) in de interpretatie van de resultaten, een leidende rol zal en moet opnemen, opdat de resultaten in elk geval 'vrijwilligersvriendelijk' worden gehanteerd en geïnterpreteerd, en zal er met name over waken dat de cijfers op een degelijke manier gehanteerd worden:

- Daarbij dient aandacht te gaan naar het vrijwilligerswerk in z'n totaliteit, waarbij niet enkel belang gehecht wordt aan aspecten van betaalbaarheid van dienstverlening (vermaatschappelijking van de zorg, etc...) maar ook oog is voor het organisatorische aspect. Vrijwilligerswerk is kostenvrij, maar vraagt investering van middelen om het degelijk en kwalitatief te ondersteunen;
- De focus en prioriteit van het onderzoek dient gericht te zijn naar het 'vrijwilligerswerk ansich': om het beter te begrijpen, te ondersteunen, vrijwilligers(werk)beleid rond op te bouwen,... en het mag niet 'misbruikt' worden om andere soorten beleid (vb. werkgelegenheid) te ontwikkelen.
- Er moet voldoende en geregeld teruggekoppeld worden over de stand van zaken, de manier van werken en de resultaten van het onderzoek, om een maximale betrokkenheid van het

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

middenveld te garanderen zodat de informatie voor het middenveld hanteerbaar en mogelijk inzetbaar is.

- Er moet over gewaakt worden dat de meting van de economische meerwaarde van het vrijwilligerswerk andere meerwaarden van het vrijwilligerswerk zou verdringen. Vrijwilligerswerk heeft een eigen dynamiek, een typische eigenheid en is vooral een forum waarbinnen democratische en sociale normen en waarden gestalte krijgen.

De Hoge Raad voor Vrijwilligers zal vanaf het werkjaar 2013 de voortgang van de werkzaamheden inzake onderzoek over vrijwilligerswerk in België en EVMP op Europees niveau op de agenda zetten om tot een constructief proces en resultaat te komen.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

1.3. Verstuurde brieven en reacties van de HRV

De HRV tracht ook, waar mogelijk, in te spelen op de actualiteit. Daarom heeft de Raad het voorbije jaar onder meer gereageerd op discriminaties bij vrijwilligerswerk, de inzet van vrijwilligers bij de NMBS en de vraag voor een studie aan Minister Onkelinx:

- heel wat vrijwilligers worden geconfronteerd met allerlei vormen van discriminatie, onder andere op het vlak van leeftijd. Verzekeraars weigeren soms om oudere vrijwilligers nog te verzekeren, waardoor zij hun activiteiten niet meer kunnen voortzetten. In een memorandum met betrekking tot discriminatie en opgesteld in de drie landstalen, wijst de Hoge Raad er nogmaals op dat vrijwilligerswerk toegankelijk moet zijn voor iedereen, zonder discriminatie van welke aard dan ook.
- de Belgische spoorwegmaatschappij NMBS wil vrijwilligers inzetten om de wachtzalen open te houden van stations die niet meer over bemande loketten beschikken. Daarvoor zouden deze personen dan vijf euro per dag ontvangen. Zowel op fiscaal op sociaal zekerheidsvlak kunnen we echter niet spreken van vergoedingen zoals voorzien in de vrijwilligerswet. De Raad vindt dat we hierop moesten reageren met een brief aan de verantwoordelijke minister, de Heer Paul Magnette en later de Heer Jean Pascal Labille, van overheidsbedrijven.
- de Raad dringt in een brief aan Minister Laurette Onkelinx opnieuw aan op een degelijke studie van het vrijwilligerswerk in ons land. De komende jaren zouden zowel de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, de Programmatorische Overheidsdienst Wetenschapsbeleid en de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid bereid zijn om hieraan mee te werken, alsook de Koning Boudewijnstichting.

Memorandum

Der Hohe Rat der Freiwilligen bekräftigt nochmals anlässlich seiner Sitzung vom 02. Oktober 2012, dass die freiwillige Tätigkeit jedem zugänglich sein muss, ohne Diskriminierung jeglicher Art.

So muss jede unterschiedliche Behandlung sich auf objektiven Erkenntnissen berufen und in einem verhältnismäßigen Zusammenhang mit dem verfolgten Ziel stehen.

In diesem Jahr, das dem aktiven Altern und der Solidarität zwischen den Generationen gewidmet ist, muss ein ganz besonderer Nachdruck darauf liegen, dass es auf keinen Fall irgendwelche Diskriminierungen wegen des Alters der Freiwilligen geben darf.

Es darf vor allem keine Vereinigung geben, die für das Anwerben von Freiwilligen ohne triftige Begründung das Alter begrenzt.

Motion

Le Conseil supérieur des volontaires, en sa séance du 2 octobre 2012, tient à réaffirmer que le volontariat doit être accessible à tous, sans discrimination de quelque nature qu'elle soit.

Ainsi tout traitement différencié éventuel doit se baser sur des éléments objectifs ayant un rapport proportionné avec le but légitime visé.

En cette année du Vieillissement actif et de la Solidarité entre les générations, il s'agit tout particulièrement de mettre l'accent sur le fait qu'en aucun cas il ne peut y avoir de discrimination basée sur l'âge du volontaire.

Il ne peut notamment être question pour une association de fixer sans raison valable une limite d'âge pour le recrutement de volontaires.

Motie

De Hoge Raad voor Vrijwilligers, hier samen op 2 oktober 2012, wijst nogmaals dat het vrijwilligerswerk toegankelijk moet zijn voor iedereen, zonder discriminatie van welke aard dan ook.

Elke eventuele verschillende behandeling kan enkel gebaseerd zijn op objectieve elementen, en dit in overeenstemming met het beoogd legitiem doel.

In dit jaar van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties, is het bijzonder nodig om de nadruk te leggen op het feit dat in geen enkel geval een discriminatie mag bestaan, gebaseerd op de leeftijd van de vrijwilliger.

Daarom kan er geen sprake van zijn dat een vereniging, bij het werven van vrijwilligers, zonder geldige reden een leeftijdslimiet vastlegt.

Conseil supérieur des volontaires

Votre apostille :
Vos références :
Nos références :
Date : 5 octobre 2012
Annexe(s) : 1

Objet : Volontariat à la SNCB

Monsieur Paul MAGNETTE

Ministre des Entreprises publiques, de la
Politique scientifique et de la Coopération au
développement, chargé des Grandes Villes

Rue des Petits Carmes 15

1000 Bruxelles

Monsieur le Ministre,

La presse de ces derniers jours – voyez notamment Le Soir du 27 septembre dernier - a fait état du recrutement de « volontaires » afin d'ouvrir et fermer les salles d'attentes de gares dont les guichets seront remplacés par des automates. Ces volontaires recevraient un défraiement de 5 € par jour.

Si ces informations s'avèrent exactes, elles mettent la SNCB en contradiction avec la loi du 3 juillet 2005 relative aux droits des volontaires :

- le volontariat est exercé au profit de groupes ou d'associations sans but lucratif et non d'entreprises publiques ou privées,
- les indemnités risquent de dépasser le plafond annuel de 1.257,51 € et les volontaires en question pourraient être requalifiés comme travailleurs salariés.

Nous souhaitons attirer votre attention sur ces points.

Nous vous prions d'agréer, Monsieur le Ministre, notre parfaite considération,

Le Secrétaire,

La Présidente,

Christian Dekeyser

Eva Hambach

**Cellule stratégique
de Laurette ONKELINX
Ministre des Affaires sociales
et de la Santé publique
chargée de Beliris
et des Institutions culturelles
fédérales**

tél.: +32 (0)2 233 51 05
personne de contact: Julie-May Bricmont
e-mail: jm.bricmont@lo.fgov.be

Conseil Supérieur des Volontaires
Madame Eva Hambach
Présidente
Bd du Jardin Botanique 50 bte 125

1000 BRUXELLES

votre lettre du
vos références

nos références
date

LO/LB/CS/JMB
07-11-2012

Copie à

tom.auwers@minsoc.fed.be
Jan.Bertels@minsoc.fed.be
Koen.Vleminckx@minsoc.fed.be
christian.dekeyser@minsoc.fed.be
patrick.garre@minsoc.fed.be
michael.laloy@minsoc.fed.be

Madame la Présidente,

Concerne : Réalisation d'une étude relative au volontariat en Belgique

Les demandes formulées, par vos soins notamment, au nom du Conseil supérieur des volontaires, ont retenu toute mon attention.

A la suite de la réunion que vous avez eue le 16 juillet dernier avec des représentants de la Direction Générale appui stratégique du SPF sécurité sociale, je propose de procéder des deux manières suivantes :

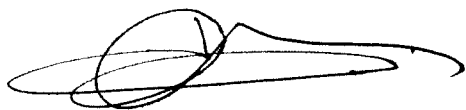
Tout d'abord, par la mise en place d'un groupe de travail réunissant à la fois des membres du réseau statistique du SPF sécurité sociale et des représentants du Conseil Supérieur des Volontaires. Les travaux de ce groupe de travail auront comme objectif de procéder à un inventaire des données statistiques actuellement disponibles concernant les volontaires ;

Ensuite, j'estime la demande du Conseil Supérieur des Volontaires de procéder à la réalisation d'une étude complète relative à la situation du volontariat en Belgique tout à fait pertinente. Aussi, je vous invite à préparer, en collaboration avec une équipe scientifique, un projet détaillé d'étude pour le prochain appel de la Politique Scientifique Fédérale (Belspo) qui sera publié en septembre prochain.

Si vous avez des questions complémentaires dans le cadre de la réalisation concrète du projet d'étude, je vous invite à prendre contact avec les membres de la Direction Générale appui stratégique du SPF sécurité sociale que vous avez d'ores et déjà rencontrés.

J'espère que les attentes légitimes du Conseil Supérieur des Volontaires seront ainsi rencontrées.

Veuillez agréer, Madame la Présidente, l'expression de mes salutations distinguées.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Laurette ONKELINX

Conseil supérieur des volontaires

Votre apostille :
Vos références : Votre lettre LO/LB/CS/JMB du 7 nov 2012
Nos références :
Date : Décembre 2012
Annexe(s) :

Mme Laurette ONKELINX

Vice-Première Ministre et Ministre des Affaires
sociales et de la Santé publique, chargée de
Beliris et des Institutions culturelles fédérales

Rue Ducale 59-61,

1000 Bruxelles

Objet : réalisation d'une étude sur le volontariat en Belgique

Madame la Ministre,

Votre lettre dont références sous rubrique a été transmise au bureau du Conseil lors de sa première réunion de novembre.

Elle a été accueillie avec satisfaction mais a suscité une interrogation quant au timing compte tenu du décalage entre la date de notre rencontre de juillet avec le responsable du service des Etudes du SPF Sécurité sociale (DG appui stratégique) et celle de votre réponse.

En effet, avertis en novembre d'un appel pour le mois de septembre, nous craignons que cela ne nous renvoie à une introduction d'un dossier en 2013 avec démarrage au plus tôt en 2014.

Est-on réellement dans des délais aussi longs ? N'y a-t-il pas moyen de démarrer plus tôt ce processus attendu depuis longtemps par le monde du volontariat et nécessaire pour accompagner les travaux initiés par l'Union Européenne en la matière.

Le souhait du Conseil est de pouvoir entreprendre cette étude dans un cadre longitudinal examinant le volontariat et son évolution sur plusieurs années en tenant compte des lignes de forces des travaux organisés sous l'égide de l'UE, telle l'enquête EVMP.

Espérant une solution permettant le démarrage le plus rapide possible des travaux, nous vous prions de croire Madame la Ministre, en l'assurance de notre haute considération.

Pour le Conseil,

La Présidente du CSV,

Le Secrétaire,

Eva Hambach

C. Dekeyser

2. De Hoge Raad voor Vrijwilligers: vergaderingen

2.1. De algemene vergaderingen

In 2012 kwam de Hoge Raad vier keer samen.

2.1.1. **Eerste algemene vergadering (maart 2012)**

- **Reacties van de overheden met betrekking tot het versturen van het memorandum en het advies op de Europese aanbeveling**

Verschillende politici hebben gereageerd op onze brief met het memorandum in bijlage. Het gaat hierbij onder meer om:

- **Philippe Courard**, Staatssecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen en Personen met een handicap, belast met Beroepsrisico's;
- **Didier Reynders**, Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken;
- **Johan Vande Lanotte**, Vice-Eerste Minister en Minister van Economie, Consumenten en Noordzee.

Ook enkele Europese Parlementsleden hebben laten weten dat zij dit document hebben ontvangen en het met bijzondere aandacht hebben doorgenomen. Er zijn echter geen concrete beloftes/engagementen gedaan door de betrokken politici.

- **het Europees Jaar 2012 van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties**

A. Kort verslag van de officiële lancering van het Europees Jaar van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties

Op 7 maart 2012 was er in het Internationaal perscentrum "Résidence Palace" de officiële lancering van het Europees Jaar van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties. Het was vooral een plechtige bijeenkomst waarbij een aantal concrete voorbeelden rond solidariteit tussen ouderen en jongeren aan bod kwamen (met ook aandacht voor het vrijwilligerswerk).

Het is de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid die de coördinatie van het Europees jaar verzorgt. De officiële lancering was weliswaar een interessante voormiddag met een aantal concrete voorbeelden waarbij het vrijwilligerswerk uitdrukkelijk aan bod kwam, maar het daaropvolgende inhoudelijke debat (met vertegenwoordigers van de bevoegde ministers) was vrij algemeen en oppervlakkig. Er zouden wel projectoproepen op gemeenschapsniveau worden gelanceerd.

Er werd ook een nieuwe website www.beactive2012.be gelanceerd waar je in principe ook activiteiten kan aankondigen in het kader van dit Europees Jaar. Hier kunt U meer informatie vinden met betrekking tot getuigenissen, activiteiten, persberichten, publicaties,....

B. Afwerken van een tekst rond het Europees Jaar 2012 van het actief ouderen worden en de solidariteit tussen de generaties

De Raad wil, naar aanleiding van het Europees Jaar 2012 van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties, ook aandacht vragen voor het vrijwilligerswerk en de

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

tallose oudere vrijwilligers die zich actief voor de medemens en de samenleving inzetten. De ondervoorzitster heeft een ontwerp opgesteld en de voorzitter heeft dit verder aangevuld en bijgewerkt.

Daarbij komen de volgende opmerkingen/suggesties aan bod:

- de aangehaalde voorbeelden en de verwoordingen zijn niet altijd even gelukkig gekozen (bijvoorbeeld huiswerkscholen) – zoeken naar andere voorbeelden, maar deze hoeven niet al te gedetailleerd te zijn;
- woord alternatieve= vervangen door solidaire, mensvriendelijke aanpak;
- aantal taalkundige opmerkingen, zowel in het Frans als het Nederlands;
- ongelukkig gebruik van het woordje "cohorten";
- benadrukken dat heel wat ouderen (en ook jongeren!) in adviesorganen actief zijn en zich inzetten als bestuursvrijwilligers;
- beklemtonen dat het verenigingsleven sterk steunt op vrijwilligers;
- de verscheidenheid van het vrijwilligerswerk ook aan bod laten komen;
- de solidariteit tussen de generaties in de tekst beklemtonen;
- bepaalde passages komen soms wat paternalistisch over: kijken of de versies in het Frans en het Nederlands wel hetzelfde weergeven;
- de tekst moet overzichtelijk zijn en niet te lang: het document is bedoeld voor politici;
- wat verstaan we onder het begrip "vrijwilligerswerk": datgene wat we voorzien in de wet en wat in organisatorisch verband gebeurt, dan wel wat zich meer in de privésfeer situeert? Op Europees vlak is er een tendens om de definities rond vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet ruimer op te vatten dan datgene wat we in de Belgische wetgeving voorzien;
- Belgian Senior Consultants: dit voorbeeld liever niet vermelden in de mededeling;

Onze voorzitter is betrokken bij de werking rond de stuurgroep Europees Jaar 2012 actief ouder worden en de intergenerationele solidariteit die zich in de schoot van het Directie-Generaal Beleidsondersteuning van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid bevindt. Zij volgt dan ook de zaken op die van belang zijn voor het vrijwilligerswerk.

De tekst wordt door de Raad goedgekeurd. Dit document kan dan ook op de website komen die is gecreëerd in het kader van het Europees Jaar van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties.

C. Document van de Vlaamse Ouderraad over het vrijwilligerswerk aan de HRV

De Vlaamse Ouderenraad heeft, naar aanleiding van de afsluiting van het voorbije Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk, een tekst opgesteld waarin de specifieke rol en de mogelijke problemen aan bod komen waarmee vele ouderen worden geconfronteerd wanneer ze als vrijwilliger aan de slag zijn. De Vlaamse Ouderenraad vertegenwoordigt een grote groep ouderenorganisaties en tracht hun belangen zo goed mogelijk te verdedigen. In deze nota komen onder meer de volgende punten aan bod:

- wat verstaan we onder vrijwilligerswerk en het maatschappelijk engagement van de ouderen als vrijwilligers? Zij beschikken over tijd en ervaring; zowel voor de samenleving als voor de oudere is vrijwilligerswerk een grote meerwaarde: men leert bij, voelt zich nuttig, oefent een zinvolle tijdsbesteding uit, men ontwikkelt sociale contacten,
- een korte schets van het wettelijk kader van het vrijwilligerswerk (bij de provincies, gemeenten, de federale overheid, de gemeenschappen,...);
- opsomming van de gunstige voorwaarden om het vrijwilligerswerk beter te laten functioneren;
- vergoedingen/gratis vorming/ eenvoudige regelgeving;
- de problemen rond de feitelijke verenigingen.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

De HRV waardeert ten zeerste dat verenigingen of organisatie teksten/documenten/verzuchtingen aan de Raad voorleggen. Het is weliswaar niet mogelijk om in te staan voor de vertaling (in de mate van het mogelijke moet de verzender hiervoor zelf instaan), maar elke input uit het vrijwilligersveld is zeker welkom.

De Vlaamse Ouderenraad vraagt aan de HRV dat men het vrijwilligerswerk van de ouderen behartigt en ondersteunt. De tekst bevat heel wat aandachtspunten die van toepassing kunnen zijn op alle vrijwilligers, jong en oud. De voorzitter bedankt de Vlaamse Ouderraad voor deze tekst die een inspiratiebron kan zijn voor de werkgroepen, bijvoorbeeld rond het toepassingsgebied van de wet.

• **Verslag van het onderhoud met de Beleidscel van Minister Onkelinx**

Het secretariaat heeft ervoor gezorgd dat er toch een contactpersoon werd gevonden met het kabinet van de verantwoordelijke minister voor vrijwilligerswet, Mevrouw Laurette Onkelinx, de Minister van Sociale Zaken.

De belangrijkste punten die aan bod kwamen bij dit onderhoud:

- de noodzaak van een studie: al verschillende jaren vraagt de HRV, tot nu toe zonder resultaat, een grondige studie over het vrijwilligerswerk in België. Misschien moet de Raad opnieuw contact opnemen met het Directie-Generaal Beleidsondersteuning van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. Deze dienst zou dan een onderzoek kunnen uitvoeren binnen hun eigen budget;
- het werkingsbudget van de Raad: er is weinig kans dat er een verhoging komt, maar het huidige budget is ruim onvoldoende, zeker in vergelijking met gelijkaardige raden (zo zou de nieuw op te richten Federale Adviesraad voor Ouderen over 52.000 EUR beschikken, in vergelijking met de 14.000 EUR waarover de HRV beschikt);
- de benoeming van de leden van de Raad: om personeelwissels op te vangen, is het aangewezen om nog enkel organisaties als leden te benoemen. De Beleidscel van Minister Onkelinx zal dit verder bekijken;
- als de Minister verzoeken of voorstellen krijgt die betrekking hebben op artikel 12 van de vrijwilligerswet (voorziet in de mogelijkheid om de vrijwilligersvergoedingen voor bepaalde categorieën te verhogen), dan zal de HRV zeker geconsulteerd worden;
- ook parlamentsvoorstellen zullen zoveel mogelijk voor advies naar de Raad worden verstuurd. In de toekomst zou er een wijziging kunnen komen van het oprichtingsbesluit van de HRV waardoor parlamentsleden automatisch de Raad zouden raadplegen als zij voorstellen indienen.

• **Voorstelling van PAVE – Alliantie**

Het CEV (Centrum Europees Vrijwilligerswerk) zal de belangrijkste aanbevelingen van het PAVE ([Policy Agenda on Volunteering in Europe](#)) laten vertalen in de belangrijkste talen om het document zo ruim mogelijk te verspreiden.

In dit PAVE document pleiten de opstellers onder meer voor het uitwerken van een meting van het vrijwilligerswerk via de statistieken, zowel op nationaal als internationaal vlak. De John Hopkins University lobbyt sterk bij de overheden in ons land voor het verwerken van statistisch materiaal over het vrijwilligerswerk via het implementeren van het handboek van de Internationale Arbeidsorganisatie. Daardoor zouden we voor het eerst beschikken over wetenschappelijk statistisch cijfermateriaal in België. De Raad wil

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

echter ook in deze belangrijke discussie betrokken worden met onder andere een debat over wat er precies wordt verstaan onder de begrippen "vrijwilligerswerk/vrijwilliger/vrijwillige inzet."

TO DO: de voorzitter zal nagaan of ze iemand kan vinden die in september/oktober op een algemene vergadering over dit vrij ingewikkelde onderwerp een toelichting kan komen geven.

- **De heropstart van de werkgroepen**

In de voorbije mandaatperiode waren er in de schoot van de Raad verschillende werkgroepen actief. Welke thema's zouden de leden in dergelijke werkgroepen graag willen aansnijden en bestaan er geen andere methodes/formules om een bepaald onderwerp uit te diepen?

Hierbij zouden de volgende thema's aan bod kunnen komen:

- een werkgroep rond de verdere evaluatie en het toepassingsgebied van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers;
- een werkgroep rond de formaliteiten bij het verrichten van vrijwilligerswerk

MATTENS Geraldine verklaart zich bereid om de werkgroep rond het toepassingsgebied van de vrijwilligerswet op starten, maar vindt het wel nuttig om eerst de discussies van de volgende algemene vergadering af wachten om na te gaan welke punten en doelstellingen de mogelijke werkgroepen moeten/kunnen aankaarten.

La Plate-forme francophone du Volontariat stelt voor om, omwille van de tijdsplanning, de logistieke ondersteuning van het secretariaat en de beschikbaarheid van vertaling (in de werkgroepen is dit niet voorzien), de problematiek van de formaliteiten in de algemene vergadering te bespreken.

Een raadslid benadrukt dat het debat over de fundamentele vragen en oplossingen over deze onderwerpen moet plaatsvinden in de algemene vergaderingen (mogelijk het aantal bijeenkomsten verhogen). De werkgroepen kunnen wel bepaalde dossiers voorbereiden, gespecialiseerd werk verrichten en daarbij ook externe deskundigen uitnodigen die over de nodige expertise beschikken. Sommige onderwerpen zijn echter zeer sectorgebonden, waardoor het aangewezen is om dit in een werkgroep te behandelen. Het is bovendien heel belangrijk om steeds over de nodige teksten/nota's te beschikken: de vraag rijst wie zich hiervoor wil engageren?

Zowel het secretariaat als het Bureau heeft niet de man- of vrouwkracht om zelf alle teksten op te stellen en/of het nodige voorbereidende werk te verrichten. Ook zijn er onvoldoende financiële middelen om de deskundigen op een degelijke manier te vergoeden. Als de HRV meent dat het niet mogelijk is om deze taken uit te voeren, dan moet de Raad dit duidelijk communiceren aan de politieke verantwoordelijken.

De HRV is het erover eens dat alle conclusies en oplossingen steeds ter discussie en ter stemming aan de algemene vergadering moeten worden voorgelegd. Ook tijdens de voorbije mandaatperiodes werd altijd op die manier gewerkt. Daardoor krijgt elk lid de kans om zijn of haar opmerkingen en suggesties aan bod te laten komen.

TO DO:

- het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en la Plate-forme francophone du volontariat zullen hun analyses en aanbevelingen met betrekking tot het voorbije Europees Jaar van het vrijwilligerswerk op de volgende algemene vergadering in mei voorstellen;

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- vertegenwoordigers van de Gemeenschappen zullen worden uitgenodigd om hetzelfde te doen;
- op de volgende vergadering nagaan hoe we de slagkracht van de Raad te kunnen verhogen;
- de leden Mattens Geraldine en Jacquain Brigitte zullen een aantal pistes aanleveren over thema's die de werkgroepen kunnen behandelen;

2.1.2. De tweede algemene vergadering (mei 2012)

- **Voorstelling van de resultaten en actiepunten met betrekking tot het voorbije Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk door verschillende organisaties**
 - France Lebon van de Federatie Brussel-Wallonië;
 - Dieter Gubbels van de Duitstalige Gemeenschap: verontschuldigd wegens ziekte. De voorzitter schetst kort de situatie van het vrijwilligerswerk in de Duitstalige gemeenschap;
 - Amandine Tiberghien van la Plate- forme francophone du Volontariat;
 - Eva Hambach van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk;

Hieronder vindt U een beknopte samenvatting van deze boeiende uiteenzettingen.

A. Mevrouw Lebon van de Service général de la Jeunesse et de l'Education permanente- Administration générale- Direction générale de la Culture

Mevrouw Lebon geeft ons een boeiende voorstelling van de activiteiten die in 2011 naar aanleiding het Europees Vrijwilligerswerk werden ontwikkeld. Daarbij benadrukt zij de goede samenwerking tussen de verschillende nationale coördinaties.

Er werd een oriëntatiecomité (met vertegenwoordigers van de Federatie Wallonië-Brussel, het Waalse Gewest, COCOF, de jeugdorganisaties, de permanente vorming en de culturele centra alsook van het Plate-forme francophone du Volontariat) opgericht om dit vrijwilligersjaar voor te bereiden die een aantal doelstellingen voor ogen had, zoals het uitwerken van een activiteitenprogramma, het lanceren van een oproep met projecten die het vrijwilligerswerk en de vrijwilliger ondersteunen, nadenken, het beheer en de verdeling van de beschikbare middelen,.....

De spreekster haalt onder andere de volgende thema's aan:

- meewerken aan een website (samen met de twee andere Gemeenschappen): www.eyv2011.be;
- meewerken aan verschillende colloquia zoals het "Salon du Volontariat" van de Provincie Luik en " Colloque au Coeur du Volontariat";
- oproep voor projecten (bedrag van 50.000 EUR): 26 projecten werden geselecteerd en kregen 1000 of 2500 EUR;
- het organiseren van een enquête onder de culturele actoren door de Federatie Brussel-Wallonië met betrekking tot het vrijwilligerswerk. Over dit onderzoek zal een boekje verschijnen met de belangrijkste resultaten en conclusies;
- organiseren van conferenties/debatten/evenementen; aantal publicaties, onder andere met een analyse en aanbevelingen over het vrijwilligerswerk;
- opstarten van een reflexiegroep rond de waardering van het vrijwilligerswerk voor het individu en de samenleving.

Zij benadrukt het belang op langere termijn van dit EYV2011, zoals het uitbrengen van verschillende publicaties en de verdere opvolging in onder meer de reflexiegroep. Ook in dit jaar van het actief ouder worden en de solidariteit tussen de generaties alsook in

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

2013 (Europees Jaar van de Burger) zal het vrijwilligerswerk nog uitgebreid aan bod komen.

B. Dieter Gubbels van de Duitstalige Gemeenschap: verontschuldigd wegens ziekte.

De voorzitter vermeldt kort de actiepunten waarrond de Duitstalige Gemeenschap heeft gewerkt gedurende het voorbije Europees Jaar van het Vrijwilligerswerk. Ook in deze kleine taalgemeenschap werden heel wat initiatieven ontwikkeld:

- de start van het Europees Vrijwilligersjaar met de Kick-off in december 2010 te Brussel;
- het organiseren van een campagne (onder andere via de regionale media) om het vrijwilligerswerk te promoten;
- het opleiden van de verantwoordelijken voor vrijwilligers in diverse organisaties de uitbouw van een vrijwilligersloket in de Duitstalige Gemeenschap;
- vrijwilligerswerk en het platteland.

C. Amandine Tiberghien van la Plate- forme francophone du Volontariat

Ook het Plate-forme francophone du Volontariat heeft tijdens het jaar 2011 heel wat initiatieven gelanceerd die aansloten bij de drie doelstellingen van de PFV, namelijk politieke lobbying, het geven van raad en informatie alsook de promotie van het vrijwilligerswerk. Daarbij kwamen onder meer de volgende items aan bod:

1° Politieke Lobbying:

- het onderzoeken van voorstellen op wetgevend vlak, zowel op het niveau van de Gemeenschappen, België en de Europese Unie;
- samenwerking aan publicaties en het uitbrengen van adviezen aan organisaties en overheidsinstanties (Youth Forum, Europees Centrum Vrijwilligerswerk,...);
- samenwerking met de HRV.

2° Raad geven en informatie:

- het organiseren van colloquia en evenementen zoals " Au coeur du Volontariat: entre motivations et gestion" en "Festivités pour la reconnaissance du volontariat"
- doorgeven van expertise via werkgroepen en consultatie.

3° Promoten van het vrijwilligerswerk:

- activiteiten en campagnes zoals een geslaagde tentoonstelling " Toi+moi+nous";
- communicatie via de media, de website en een nieuwsbrief.

D. Eva Hambach van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk

Als voorzitter van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk geeft zij heel kort de hoofdlijnen van dit EYV2011 weer (U kunt alles uitgebreid terugvinden in het rapport van het VSV):

- het organiseren van verschillende conferenties in Vlaanderen maar ook op Europees vlak;
- verschillende initiatieven op lokaal, Vlaams, Europees en Mondiaal vlak;
- verschillende acties (zoals de aanwezigheid op de Antwerpse Boekenbeurs), promoties, informatiecampagnes in 2011;

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- publicaties (zoals een inspiratiegids voor lokale besturen en een handige gids rond het inschakelen van kwetsbare vrijwilligers) en het verzorgen van 31 blogs.

Bij al deze actiepunten stonden diversiteit en duurzaamheid centraal. Het lijvig rapport van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk bevat ook een groot aantal aanbevelingen voor de verschillende overheidsniveaus om te komen tot een betere omkadering en bescherming van de vrijwilliger.

- **Opvolging ontmoeting met de Beleidscel van de Minister van Sociale Zaken**

Sinds de ontmoeting met de Beleidscel van de Minister van Sociale Zaken op 8 maart jongstleden en onze mail met onze wensen, hebben we geen verdere informatie. Op de belangrijkste eisen (een degelijk budget, een uitgebreide studie over het vrijwilligerswerk in België, een soepele benoemingsprocedure van de HRV) werd geen antwoord gegeven. Het vrijwilligerswerk blijkt dus geen prioriteit te zijn voor het bevoegde kabinet (teveel ander werk?).

Daarom stelt de voorzitter voor om:

- ofwel een pittig nieuwsbericht de wereld in te sturen;
- ofwel een mail te zenden naar de leden van de Commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers met de belangrijkste eisen van de HRV. Daarbij zouden de parlementsleden Minister Onkelinx kunnen ondervragen over haar plannen met de Raad.

Er kan eventueel worden gewacht tot in september, maar dan verliezen we opnieuw kostbare tijd. De Raad stelt voor dat de voorzitter een mail stuurt (in de twee landstalen) naar de Commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Daarin zal ze kort de voornaamste eisen van de HRV aankaarten.

- **Start van de werkgroepen: mogelijke onderwerpen**

Tijdens de vorige algemene vergadering werd de opstart van mogelijke werkgroepen besproken. Daarbij zouden JACQUEMIN Brigitte en MATTENS Geraldine bereid zijn om dergelijke werkgroepen op te starten, mits er voldoende materiaal aanwezig is om te bediscussiëren.

Een mogelijk item zou de discriminatie van vrijwilligers (en de organisaties die met vrijwilligers werken) kunnen zijn en dit op alle vlakken: op het vlak van verzekeringen, ouderdom, het al dan niet vaccineren, personen met bepaalde beperkingen,...Hoe meer voorbeelden en casussen we ontvangen, hoe gericht ook de werkgroep zich over deze onderwerpen kan buigen en kan zoeken naar mogelijke oplossingen/voorstellen die de positie van de vrijwilliger verbeteren.

TO DO (voor alle leden): vóór de volgende algemene vergadering een aantal concrete praktijkvoorbeelden doorsturen naar het secretariaat.

- **Een « Europees paspoort van competenties**

In de plenaire vergadering van het Europees Parlement wordt er op 12 juni gestemd over een Europees Paspoort voor vrijwilligers. Op dit paspoort zou men de vaardigheden die een persoon heeft geleerd tijdens het vrijwilligerswerk noteren.

De leden hadden hierbij de volgende bedenkingen:

- hoe zal de certificering van de competenties gebeuren?

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- dit brengt extra kosten mee, ook voor de organisaties die een dergelijk paspoort moeten opstellen of dit noteren op het nieuwe document;
- een dergelijk paspoort is misschien nuttig in het kader van het beroepsleven, maar brengt geen meerwaarde mee voor het vrijwilligerswerk;
- een degelijke opleiding voor elke vrijwilliger is zeker aanbevolen;
- een erkenning van het vrijwilligerswerk is aan te bevelen, maar dit hoeft niet via een officieel papiertje of certificering.

De HRV zal in de komende algemene vergaderingen dit onderwerp verder bespreken en mogelijks een standpunt bepalen. Het is echter niet haalbaar om nu nog tot een gefundeerd advies te komen.

La Plate-forme francophone du Volontariat zal vóór de stemming in het Europees Parlement een brief met de bemerkingen/opmerkingen opstellen en zal dit schrijven ook overmaken aan de HRV. Dit document zal ons ook helpen om een eigen standpunt van de Raad te formuleren over dit gevoelig onderwerp.

• **United Nations Volunteers**

De voorzitter was enige tijd geleden in New York, waar zij als lid van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSV) en het European Volunteer Centre (CEV) deelnam aan een stakeholders meeting van de United Nations Volunteers (UNV). Dit is een programma, in het kader van de Verenigde Naties en beheerd door de UNDP (United Nations Development Programme) waarbij het vrijwilligerswerk wordt gepromoot als een maatschappelijke meerwaarde die de ontwikkeling (in al zijn facetten) van onze planeet kan versterken. Hierbij waren ook de voorbereidingen in het kader van RIO+20 (opvolging van de bekende Rio-conferentie van 1992, waar voornamelijk de milieuproblematiek aan bod kwam) aan de gang.

Het zogenaamde State of the World's Volunteer Report (UNV, december 2011) bewijst meer dan ooit dat vrijwilligers zich op allerlei terreinen en vlakken inzetten en het zou jammer zijn hun inzet te negeren. Tijdens die vergadering kon de voorzitter vaststellen dat er op dit ogenblik nog te weinig rekening wordt gehouden met de wereldwijde bijdrage van vrijwilligers om duurzame ontwikkeling in de praktijk te brengen. Ook in België zijn dagelijks tal van vrijwilligers betrokken in milieu- en natuurverenigingen, binnen ontwikkelingssamenwerking, in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting.

• **Nieuwe kandidaturen voor de HRV**

Er zijn twee nieuwe kandidaten als plaatsvervangend lid:

- a) Coordination des Associations de seniors;
- b) Federatie sociaal-cultureel werk.

• **Varia**

De voorzitter heeft een 3-tal variapunten:

- a) Op de volgende algemene vergadering van 2 oktober 2012 zou er iemand van het CEV (Centrum Europees Vrijwilligerswerk) worden uitgenodigd om te spreken over het EVMP project (vrijwilligerswerk meten en in kaart brengen). Zoals aangehaald op de vergadering van 13 maart, lobbyt de John Hopkins University sterk bij de KBS voor het verwerken van statistisch materiaal over het vrijwilligerswerk via het implementeren van het handboek van de Internationale Arbeidsorganisatie. Het is echter belangrijk dat de HRV hierbij betrokken wordt.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- b) Oorspronkelijk was het de bedoeling om David Barnes van Serve the City uit te nodigen. Deze organisatie stimuleert in verschillende steden mensen om vrijwilligerswerk te doen en wil dat ook realiseren voor de Europese ambtenaren in Brussel. Vermits zowel het project als de precieze intentie vaag blijven (oorspronkelijk werd samenwerking met de Hoge Raad voor Vrijwilligers gezocht, nu is dat niet duidelijk) wordt beslist om de betrokkene alsnog niet uit te nodigen.
- c) Op de volgende algemene vergadering (december) zal een vertegenwoordiger van de organisatie "France Bénévolat" worden uitgenodigd om te komen spreken over hun samenwerking met maatschappelijk betrokken bedrijven (en de rol van de vrijwilliger/het vrijwilligerswerk).

2.1.3. De derde algemene vergadering (oktober 2012)

- **De economische waarde van het vrijwilligerswerk: voorstelling door Daniela Bosioc (CEV) + debat;**

Mevrouw Daniela Bosioc, werkzaam bij het CEV (Centrum Europees Vrijwilligerswerk) geeft ons een boeiende voorstelling over de moeilijkheden die we ondervinden om het vrijwilligerswerk in Europa op een efficiënte manier te kunnen meten. Daarom heeft het CEV, samen met haar partners, een instrument ontwikkeld om het vrijwilligerswerk in de verschillende landen te kunnen meten om onder andere de economische meerwaarde te kunnen bepalen.

Hieronder vindt U een korte samenvatting van deze uiteenzetting:

- tot nu toe bestaan er in de Europese Unie nauwelijks instrumenten om het vrijwilligerswerk te meten: er is geen eensgezindheid over de definities, de huidige methodologie is vaak gebrekkig of moeilijk toe te passen, er bestaat een zekere aversie om het vrijwilligers te meten, wat beschouwen we als vrijwilligerswerk? (bijvoorbeeld als individu een buur helpen?),....
- de politici willen concrete cijfers: hoeveel personen, wat is hun economische toegevoegde waarde,....?
- een meetinstrument moet:
 - o het vergelijken van vrijwilligerswerk in Europa vergemakkelijken;
 - o haalbaar zijn;
 - o een goede verhouding kosten/effectiviteit kennen;
 - o het vrijwilligerswerk efficiënt kunnen meten;
 - o een algemene definitie bevatten die toch goed weergeeft wat we onder vrijwilligerswerk verstaan;
 - o betrouwbaar – objectief zijn.
- het voorliggende meetinstrument maakt gebruik van de enquêtes over de arbeidskrachten (Equivalent Full Time) en hanteert een brede definitie zonder de woorden "vrijwilligerswerk" en "vrijwilligers";
- bij de implementatie worden ook de nationale organisaties betrokken die zich bezighouden met de statistieken alsook de verschillende lokale, regionale en nationale overheden: dit handboek moet ervoor zorgen dat meer en meer organisaties het vrijwilligerswerk gaan meten;
- het ILO handboek voor het meten van het vrijwilligerswerk en het Project EVMP (Europees Project voor het Meten van het Vrijwilligerswerk)

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

krijgen de goedkeuring van de Europese Commissie, de Raad van de Europese Unie, het Europees Parlement,

- het meetinstrument kan worden toegepast voor verschillende doeleinden en facetten, bijvoorbeeld als een bepaald land onderzoek wil doen naar de deelname van de ouderen aan het vrijwilligerswerk;
- als we over concreet cijfermateriaal beschikken, dan kunnen we ook de politieke overheden wijzen op het enorme belang van de vrijwilligers in de Europese Unie.
- Polen en Hongarije hebben reeds gebruik gemaakt van dit meetinstrument, in 2013 zouden ook Italië en Montenegro starten;
- werken in etappes bij de invoering: implementatie- institutionalisering (bijvoorbeeld aansluiting vinden bij Eurostat)- ontwikkelen en het zoeken naar andere dimensies van de impact van het vrijwilligerswerk- vergelijken en ook dit meetinstrument gebruiken op kleine schaal,....

De leden krijgen nadien nog de kans om een aantal vragen /opmerkingen te stellen. Daarbij komen onder andere de volgende punten aan bod:

- is dit model wel aangepast aan de noden en specifieke situaties van de verschillende landen? De spreekster beklemtoont dat het voorgestelde meetinstrument kan worden aangepast aan de behoeften van het desbetreffende land;
- de gehanteerde definitie van vrijwilligerswerk legt voor heel wat leden teveel de nadruk op het aspect "werk", en te weinig op de intrinsieke waarde ervan; Waarom niet de woorden "inzet" of engagement' gebruiken? Volgens de spreekster gaat het hier om een compromis met de statistici die het begrip 'werk' beter zouden kunnen meten maar niet iedereen is hiervan overtuigd....
- is deze definitie niet te breed, waardoor heel wat activiteiten, bijvoorbeeld diensten in de familiale/informele sfeer of gewone vriendendiensten ook onder de noemer "vrijwilligerswerk" vallen? Is het sowieso wel mogelijk om vrijwilligersactiviteiten op Europees vlak te vergelijken?
- er staat in de vragenlijsten niets vermeld over het managen als vrijwilligerswerk (nochtans een belangrijk item voor heel wat organisaties);
- zal de HRV betrokken bij een eventuele implementatie van dit meetinstrument in ons land?

De voorzitter dankt de spreekster van harte voor het enthousiasme en de deskundigheid waarmee zij ons dit onderwerp heeft toegelicht.

De powerpointvoorstelling zal aan de leden worden doorgestuurd.

Leden die hierover verdere informatie wensen, kunnen eveneens terecht op de website van het European Volunteer Centre (<http://www.cev.be>) of bij het secretariaat (die de vragen zal doorsturen).

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- **Opvolging van de brief aan Minister Onkelinx en de vraag voor een studie over het vrijwilligerswerk**

Naar aanleiding van de verschillende parlementaire vragen heeft de voorzitter, samen met de secretaris, een ontmoeting gehad met de heer Vleminckx, verantwoordelijke van de DG Beleidsondersteuning (van de FOD Sociale Zekerheid) die zich ook bezighoudt met het verrichten van studies. Daarbij kwamen de volgende punten aan bod:

- voorstel van studie van de HRV (uit 2008): is niet haalbaar om dit in de DG Beleidsondersteuning te verwezenlijken (190.000 EUR is als budget niet voldoende, zou zelfs 300.000 EUR moeten zijn);
- voorstel van Koen Vleminckx: verrichten van een voorstudie over het vrijwilligerswerk op basis van al bestaande studies/rapporten (bijvoorbeeld de studies van de Koning Boudewijnstichting, universiteitsstudies van de professoren Defourny, Verté,.;.....);
- deze voorstudie zou tegen eind dit jaar af zijn en worden gepresenteerd in een publicatie;
- de HRV zal, indien nodig, voor de nodige gegevens en feedback zorgen;
- HRV moet een definitief studievoorstel (op basis van het voorstel uit 2008) uitwerken, dit met de hulp van een aantal betrokken universiteitsprofessoren die het vrijwilligerswerk genegen zijn (wij hebben ook een aantal deskundigen in onze raad die ons hierbij zouden kunnen helpen), en dit indienen bij de FOD Wetenschapsbeleid. Koen Vleminckx zal de HRV op de hoogte houden wanneer het voorstel kan worden ingediend (waarschijnlijk sept/okt 2012). De voorstudie, intern uitgevoerd door de diensten van Koen Vleminckx zou een goede basis kunnen vormen voor het uiteindelijke voorstel aan Wetenschapsbeleid (dat via een openbare aanbesteding zal worden toegekend);
- een belangrijk criterium voor het toekennen van een subsidie voor deze "grote" studie is het criterium "kwetsbaarheid" (heel breed te interpreteren);
- Koen Vleminckx zal direct verslag uitbrengen aan het kabinet van Minister van Sociale Zaken Laurette Onkelinx over deze ontmoeting met Eva Hambach.

De HRV zal dit dossier verder nauwgezet opvolgen zodat we eindelijk kunnen beschikken over een degelijke studie als het gaat over het vrijwilligerswerk in ons land.

- **Vraag tot verhoging van het jaarlijkse maximumbedrag van de vrijwilligersvergoedingen voor de sportsector**

Vanuit de sportsector, gesteund door de verschillende Gemeenschappen, bestaat de vraag voor een verhoging van het jaarlijkse maximumbedrag van de vrijwilligersvergoeding. De organisaties die in de HRV de sportsector vertegenwoordigen hebben daarom een voorstel ingediend bij de verantwoordelijke Minister voor de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers (Laurette Onkelinx).

Door een misverstand is er nog geen tekst ter stemming aan de Raad voorgelegd, maar wordt dit doorgeschoven naar de volgende algemene vergadering van dinsdag 18 december. Op deze bijeenkomst zullen de vertegenwoordigers van de sportsector hun voorstel toelichten en een tekst van advies (van de HRV aan de Minister, zoals ook in het verleden voor andere adviezen is gebeurd) voorleggen ter stemming. De Duitstalige leden dringen erop aan dat ook zij worden betrokken bij het opstellen van deze tekst.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- **Vrijwilligerswerk en discriminatie**

Een aantal vrijwilligers worden geconfronteerd met allerlei vormen van discriminatie, onder andere op het vlak van leeftijd. Verzekeraars weigeren soms om oudere vrijwilligers nog te verzekeren, waardoor zij hun activiteiten niet meer kunnen voortzetten.

Daarom heeft het Bureau een ontwerp van motie opgesteld. In dit document wijst de Hoge Raad er nogmaals op dat vrijwilligerswerk toegankelijk moet zijn voor iedereen, zonder discriminatie van welke aard dan ook. Na enkele kleine aanpassingen op taalkundig vlak, keurt de Raad deze motie met een ruime meerderheid goed.

Het Duitstalige effectieve Raadslid heeft ons een casus gestuurd waarbij iemand, omwille van de leeftijd, geen vrijwilligerswerk meer mag verrichten in een ziekenhuis. Deze persoon heeft ook al klacht neergelegd bij het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding. Uit de praktijk blijkt bijvoorbeeld dat sommige vrijwilligers door de directie van een ziekenhuis worden onderworpen aan een medische controle vanaf een bepaalde leeftijd (bijvoorbeeld 70 jaar) in de plaats van te onderhandelen met de verzekeraar (om betere voorwaarden af te dwingen).

Het Duitstalig Raadslid zal aan de betrokken vrijwilligster vragen of we haar situatie als voorbeeld mogen gebruiken om aan te tonen dat er wel degelijk problemen zijn op het vlak van discriminatie.

- **Controle van het vrijwilligerswerk; concrete vragen en praktijksituaties met betrekking tot het vrijwilligerswerk en het arbeidsrecht**

Zowel de sociale inspectiediensten als het Directie-Generaal Sociaal Beleid, FOD Sociale Zekerheid hebben enkele praktijksituaties ontvangen met betrekking tot het vrijwilligerswerk. Het secretariaat van de HRV wordt eveneens vaak gevraagd om advies.

- De verschillende inspectiediensten hebben vastgesteld dat steeds meer vrijwilligers via hun vereniging ter beschikking worden gesteld aan een andere vereniging of zelfs een private vennootschap. Deze praktijk is zeer opvallend bij de grote muziekfestivals, waar tientallen feitelijke verenigingen hun vrijwilligers aan andere organisaties 'uitlenen'. De inspectiediensten vrezen dat deze vrijwilligers worden ingezet als goedkope werkkrachten. De problematiek is echter niet beperkt tot grote festivals. Een café zou bijvoorbeeld ook beroep kunnen doen op een carnavalsvereniging om elke zaterdag goedkope vrijwilligers als ober te kunnen inzetten. Een lid van het Bureau zal een ontwerpadvies opstellen over deze problematiek.
- Er was ook een vraag van een advocaat – gestuurd naar de FOD Sociale Zekerheid- met betrekking tot een persoon die eerst loontrekkende was bij een VZW en dan een tijdje als vrijwilligster aan de slag ging bij dezelfde organisatie (met de belofte dat ze nadien een vast contract zou krijgen). Kan ook omgekeerd gebeuren: iemand begint als vrijwilligster en heeft nadien een vaste arbeidsovereenkomst met dezelfde taken: de betrokkene kan via de arbeidsrechtbank proberen om ook die periode als vrijwilligster te laten erkennen als een periode van tewerkstelling (bijvoorbeeld als er een arbeidsongeval gebeurt). Als HRV kunnen we in dergelijke concrete dossiers geen standpunt innemen maar moeten we deze persoon doorverwijzen naar de inspectiediensten. Zij kunnen dan een onderzoek starten naar de feitelijke omstandigheden.
- Tot slot zou de Belgische spoorwegmaatschappij NMBS vrijwilligers willen inzetten om de wachtzalen open te houden van stations die niet meer over bemande loketten beschikken. Daarvoor zouden deze personen dan vijf euro per dag ontvangen. Zowel op fiscaal op sociaal zekerheidsvlak kunnen we echter niet spreken van vergoedingen zoals voorzien in de vrijwilligerswet. De Raad vindt dat we hierop moeten reageren met een brief aan de verantwoordelijke minister.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

TO DO: de HRV zal een brief sturen naar de Minister van Overheidsbedrijven, Paul Magnette, om erop te wijzen dat de vrijwilligerswet van 3 juli 2005 onder meer het volgende bepaalt:

- het vrijwilligerswerk wordt uitgeoefend ten voordele van personen of verenigingen zonder winstoogmerk en niet van private of publieke ondernemingen.
- de vergoedingen dreigen het jaarlijks plafond van 1.257,51 EUR te overschrijden, waardoor deze vrijwilligers het risico lopen om te worden beschouwd als werknemers.

2.1.4. De vierde algemene vergadering (december 2012)

- **Het EVMP (European Volunteering Measurement Project): bepalen van een standpunt van de HRV**

Op de vorige algemene vergadering heeft Mevrouw Daniela Bosioc ons een interessante uitzetting gegeven over het EVMP, een meetinstrument om het vrijwilligerswerk in Europa te kunnen meten en te vergelijken. De voorzitter heeft een nota opgesteld met de belangrijkste vaststellingen, uitdagingen en opportuniteiten bij een mogelijke invoering van de EVMP in ons land.

De leden kunnen zich achter dit voorstel scharen mits enkele aanpassingen:

- naast de betaalbaarheid van diensten, is ook de organiseerbaarheid heel belangrijk;
- de resultaten van dit instrument moeten op een vrijwilligersvriendelijke manier worden aangewend. In Hongarije gebruikt de overheid de resultaten uitdrukkelijk om een werkgelegenheidsbeleid uit te stippelen, wat niet strookt met de beleidsopties in België;
- De specifieke Belgische situatie benadrukken, waarbij het, voor ons land zo typische, middenveld een grote rol speelt. De Europese autoriteiten maken vaak enkel onderscheid tussen de gesubsidieerde en de markt georiënteerde organisaties. Dit kan tot problemen leiden op het vlak van subsidiering en planning met soms onaangename gevolgen (bijvoorbeeld als het over de btw vrijstelling gaat of de openbare aanbestedingen) , al vraagt dit ook enige nuancering: Europa erkent wel degelijk de rol van het middenveld, bijvoorbeeld als het over niet-gouvernementele organisaties gaat.

De Raad verklaart zich akkoord met de voorliggende tekst en is bereid om mee te werken aan de mogelijke implementatie van het EVMP: hierbij kan de HRV een aanzienlijke rol spelen. Hierbij zullen ook de diensten van de FOD Sociale Zekerheid Directie Generaal Beleidsondersteuning en vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Economie worden betrokken. Leden die nog toevoegingen/suggesties wensen aan te brengen aan het document van de voorzitter, kunnen dit doen vóór het einde van de week via het secretariaat of voorzitter.

TO DO: het aanpassen van de voorliggende nota over het EVMP (op basis van de bovenstaande opmerkingen) en het opstellen van een begeleidende brief aan alle leden van de HRV waarbij we mededelen dat de Raad principieel wil meewerken aan de implementatie van dit meetinstrument. Ook zullen we zowel Koen Vleminckx als Lydia Merckx (FOD Economie, Algemene directie Statistiek en economische informatie)

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

uitnodigen op één van de volgende vergaderingen: zij kunnen ons helpen bij de technische en praktische uitwerking. Voor de financiering van dit project zullen we Minister Onkelinx aanspreken, mogelijk in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting.

We beschikken over geen verdere informatie met betrekking tot de beloofde voorstudie/literatuurstudie (vóór het einde van dit jaar) over het vrijwilligerswerk door de FOD Sociale Zekerheid, DG Beleidsondersteuning. In een brief aan de Raad vraagt Minister Laurette Onkelinx om een werkgroep op te richten met vertegenwoordigers van de HRV en de FOD Sociale Zekerheid met als doel een inventaris op te stellen van alle beschikbare statistische gegevens over het vrijwilligerswerk. Er zou een meerjarig projectvoorstel over het vrijwilligerswerk in ons land moeten worden uitgewerkt (in samenwerking met een wetenschappelijke ploeg) voor een volgende oproep van studies van de Programmatorische Overheidsdienst Wetenschapsbeleid in september 2013. Het Bureau zal een ontwerp van antwoord opstellen op deze brief.

Het Raadslid Nele Cornelis zal tijdens één van de volgende vergaderingen een presentatie voorbereiden met een kort overzicht van de Europese en regionale regels die gelden bij openbare bestedingen alsook een overzicht opstellen van de problemen die raakvlakken hebben met het vrijwilligerswerk.

- **Vraag tot verhoging van het jaarlijkse maximumbedrag van de vrijwilligersvergoedingen voor de sportsector: voorstelling, debat en stemming:**

De vertegenwoordigers van de sportsector uit de drie gemeenschappen hebben een verzoek ingediend bij Minister Onkelinx om het jaarplafond van de vrijwilligersvergoeding te verhogen tot 2.515,02 EUR (jaarlijks aangepast aan de index), conform artikel 12 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

De leden van deze sector uit de Raad lichten dit voorstel toe

- In de sportsector zijn bijzonder veel vrijwilligers (sommige cijfers spreken van 400.000 personen) op regelmatige basis actief;
- Dit voorstel wil de continuïteit van de werking van de vele sportverenigingen garanderen gedurende het hele seizoen: de verhoging van het plafond laat toe dat vrijwilligers zich op regelmatige en intensieve basis kunnen engageren (en niet afhaken halverwege het jaar wanneer het maximumplafond is bereikt). De voorgestelde verhoging staat gelijk met ongeveer een 80-tal dagen vrijwilligerswerk per jaar;
- De sportsector vraagt deze herziening van het jaarplafond conform artikel 12 van de vrijwilligerswet (de wetgever heeft dit bij de totstandkoming van de wet in 2005 ook expliciet voorzien en de sector heeft de verhoging tijdens voorbije jaren meermaals op de agenda geplaatst). Een algemene verhoging voor alle vrijwilligers in alle sectoren is echter niet aan de orde;
- De HRV heeft in eerdere adviezen aan de Minister steeds verwezen naar artikel 12 voor een verhoging van de vrijwilligersvergoedingen: het is dan ook logisch dat dit voorstel in dat kader wordt beoordeeld door de HRV;
- Het is niet de bedoeling om een algemene verhoging van de vrijwilligersvergoedingen in te voeren voor elke vrijwilliger of organisaties te verplichten om zo'n vergoeding te betalen. Iedere organisatie bepaalt haar eigen vergoedingspolitiek voor haar vrijwilligers;
- Dit voorstel krijgt de steun van de vertegenwoordigers van de sportsector uit de

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

drie Gemeenschappen in ons land;

Tijdens het daaropvolgende debat komen de volgende punten aan bod:

- Zal een verhoging voor één sector niet leiden tot een stroom van verzoeken uit andere sectoren (bijvoorbeeld de socio-culturele sector)?
 - Vrees voor concurrentie tussen verschillende sectoren en zelfs tussen organisaties uit een zelfde sector: sommige organisaties kunnen wel de kosten vergoeden, maar heel wat verenigingen hebben daar niet de financiële middelen voor;
- Naast de verhoging van het jaarplafond zou ook de mogelijkheid blijven bestaan om te genieten van de terugbetaling van de verplaatsingskosten tot maximum 2000 jaar: is dit wel wenselijk en mogelijk?
- Ook in andere sectoren bestaat er heel wat regelmatig en intensief vrijwilligerswerk: zij hebben evenveel recht op een verhoging als de sportsector;
- Deze verhoging heeft geen band met de semi-agorale zone, zoals vrijwillige brandweerlieden;
- De HRV vertegenwoordigt quasi het hele spectrum van het vrijwilligerswerk in ons land en moet zich bewust zijn van de realiteit op het terrein, namelijk dat er qua vrijwilligersvergoedingen heel wat verschillen bestaan tussen de sectoren, en zelfs in een zelfde sector. We kunnen deze realiteit niet ontkennen.
- Zal de voorgestelde verhoging niet leiden tot misbruiken waarbij een vrijwilligersvergoeding in de plaats komt van een loon?
- Een onderscheid maken tussen de kosten, ten laste van de organisatie (een bedrag dat niet begrensd wordt)- de kosten die de vrijwilliger maakt als hij of zij vrijwilligerswerk doet;
- Dit voorstel verandert niet veel aan de praktijk, want ook nu betalen heel wat organisaties meer vrijwilligersvergoedingen dan wettelijk toegelaten;
- Niets belet de andere sectoren om ook een verhoging in te dienen via artikel 12 van de vrijwilligerswet;

Na een grondig en geanimeerd debat geeft de Raad, met 8 stemmen voor, 1 stem tegen en 6 onthoudingen een positief advies aan het voorliggende verzoek van de sportsector.

TO DO: De voorzitter zal met de vertegenwoordigers van de sportsector een brief namens de HRV opstellen waarbij de volgende punten aan bod komen:

- de sportsector vraagt, op basis van artikel 12 van de vrijwilligerswet een verhoging van het jaarplafond voor de vrijwilligersvergoedingen;
- dit voorstel richt zich tot bepaalde categorieën vrijwilligers in de sportsector, namelijk deze die verbonden zijn aan de organisatie, het beheer en de omkadering van de sport (dus geen deelnemers en sporters);
- de vraag tot afschaffing van de verschillende omzendbrieven en richtlijnen met uitzonderingen in de verschillende Gemeenschappen.

De voorzitter zal samen met de vertegenwoordigers van de sportsector in de Raad deze punten verwerken in een definitief advies en dan doorsturen naar de leden.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- **Bespreking van het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de wet (van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers) wat de vrijwilligers, tewerkgesteld bij een erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp betreft;**

Minister van Sociale Zaken heeft aan de HRV, voor advies, een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de wet (van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers) wat de vrijwilligers, tewerkgesteld bij een erkende ambulanciersdienst van de dringende medische hulp betreft, toegestuurd. Dit ontwerp regelt enerzijds een verhoging van de vergoedingen aan deze categorie personen en anderzijds de verzekeringsmodaliteiten (bij arbeidsongevallen).

Tijdens het daaropvolgende debat komen de volgende punten aan bod:

- De voorliggende tekst werkt een analoge regeling uit zoals voorzien voor de vrijwilligere brandweerlieden. Deze laatste categorie heeft echter een statuut welke fundamenteel verschilt van wat de wetgever verstaat onder vrijwilligerswerk en vrijwilligers zoals gedefinieerd in artikel 3 van de vrijwilligerswet.
- De bedragen voor de vrijwillige brandweerlieden kunnen ook niet verhoogd worden binnen het kader van artikel 12 van bovenvermelde wet, waarbij de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen kan verhogen. De voorziene vergoeding in de ontwerp van koninklijk besluit verwijst naar artikel 17 quater van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Dit artikel legt een inkomensbegrenzing vast waarop de sociale zekerheidswet niet van toepassing zal zijn. De wetgever beschouwt de vrijwillige brandweerlieden immers niet als de vrijwilligers zoals bepaald in de vrijwilligerswet.
- Dit heeft als consequentie dat de bedoelde categorie van personen in dit ontwerp van koninklijk besluit niet kunnen gezien worden als vrijwilligers in de zin van de vrijwilligerswet, maar als een aparte categorie, namelijk personen die vrijwillige diensten leveren, naar analogie van de vrijwillige brandweerlieden. De wet van 3 juli 2005 richt zich echter tot de vrijwilligers en het vrijwilligerswerk;
- Het is belangrijk dat voor deze categorie personen de verschillende aspecten van het sociale zekerheids- arbeidsrecht op een degelijke wijze worden geregeld;
- Het gaat hier ook om een commerciële sector (met concurrentie tussen verschillende organisaties), waarbij niet alleen het vrijwilligerswerk aan bod komt maar waar ook heel wat beroepskrachten actief zijn;
- Dit ontwerp van koninklijk besluit heeft niet echt raakpunten met hierna de vrijwilligerswet waardoor het voor de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) niet mogelijk blijkt om hierover een advies te verlenen.
- De wetgever moet zijn verantwoordelijkheid nemen en een aantal categorieën die zich in de grijze zone bevinden (de zogenaamde semi-agorale zone) een degelijk statuut bezorgen.

De Raad gaat er, met 13 stemmen voor en 2 onthoudingen, mee akkoord dat over dit ontwerp geen advies wordt opgesteld.

TO DO: Het Bureau zal een ontwerp van brief opstellen aan de Minister met het standpunt van de Raad.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

- **Bespreking van het ontwerp van koninklijk besluit van de bevoegdheid van de Administratie van de medische expertise in het kader van het vrijwilligerswerk voor ambtenaren die ten gevolge van ziekte of ongeval afwezig zijn**

Het gaat hier om een aanpassing aan de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers waardoor ook arbeidsongeschikte ambtenaren de mogelijkheid krijgen om vrijwilligerswerk te verrichten. Dit voorstel geeft dus een juridische basis (zoals die bestaat voor werknemers uit de private sector) aan deze specifieke categorie personen in de publieke sector.

De Raad geeft unaniem een positief advies op dit voorstel.

TO DO: Het Bureau zal een ontwerp van brief opstellen aan de Minister met het standpunt van de Raad.

- **Vraag van Minister Onkelinx tot vereenvoudiging van de benoemingsprocedure voor de leden van de HRV**

Minister Onkelinx heeft aan de Raad ook gevraagd om voorstellen te doen die de benoemingsprocedure van de leden vergemakkelijken. Dit moet een vlotte wissel van ontslagen en nieuwe benoemingen mogelijk maken zodat de werking van de Raad niet in het gedrang komt.

TO DO: Het secretariaat zal nagaan of en op welke manier het benoemingsbesluit kan worden aangepast. Aan de hand van het huishoudelijk reglement zal er een wijziging moeten gebeuren van het initieel koninklijk besluit tot oprichting van de Hoge Raad voor Vrijwilligers. Tot nu toe waren er geen problemen wanneer er retroactief ontslagen en benoemingen van de Raad werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Mogelijk zou dit wel een probleem kunnen opleveren bij de uitbetaling van de presentiegelden voor de leden.

- **Motie met betrekking tot leeftijdsdiscriminatie: opvolging**

De motie over discriminatie, goedgekeurd op de algemene vergadering van 2 oktober 2012, werd gefinaliseerd, vertaald in drie talen en eveneens naar de coördinatoren van het Europees jaar van "het Actief Ouder worden en de intergenerationele solidariteit" verstuurd. Deze tekst zou dan op hun website worden geplaatst. De concrete casus, waarbij een oudere persoon geen vrijwilligerswerk mocht doen in een ziekenhuis vanwege de leeftijd, zal worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur van deze instelling. Op dit ogenblik beschikken we over geen verdere informatie. Sommige organisaties weigeren vrijwilligers omwille van hun leeftijd en gebruiken daarbij het verzekeringsargument. Ook in sommige raden van bestuur gelden maximumleeftijden.

TO DO: we zullen een nieuwe oproep aan de leden van de HRV lanceren om zoveel mogelijk praktijksituaties op te sturen naar het secretariaat.

De secretaris heeft enige tijd geleden een conferentie gevolgd in het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding. Daarbij kwam het vrijwilligerswerk en de discriminatie van ouderen ter sprake, dit in het kader van het hierboven vermelde Europees jaar. De secretaris zal over deze studiedag een kort verslag uitbrengen.

- **Controle van het vrijwilligerswerk; concrete vragen en praktijksituaties met betrekking tot het vrijwilligerswerk en het arbeidsrecht**

Zoals reeds aangehaald tijdens de vorige algemene vergadering, bestaan er heel wat misbruiken bij verenigingen die muziekfestivals organiseren en worden vrijwilligers ingezet als goedkope werkkrachten. Daarbij is het belangrijk om de problematiek goed af te bakenen: grote organisaties met belangrijke commerciële belangen vragen een andere aanpak dan kleine muziekfestivalletjes die sporadisch en met veel enthousiasme één

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

keer per jaar een feest organiseren. Het Bureau zal contact opnemen met de verschillende betrokken inspectiediensten en nagaan of zij op een van de volgende algemene vergaderingen aanwezig kunnen zijn.

- **Varia**

- de forfaitaire vrijwilligersvergoedingen voor de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013 bedragen 32,71 EUR per dag en 1308,38 EUR per jaar;
- In een brief aan de Minister van Overheidsbedrijven Paul Magonette hebben we onze bezorgdheid geuit over het feit dat de Belgische spoorwegmaatschappij NMBS vrijwilligers wenst in te zetten om de wachtzalen open te houden van stations die niet meer over bemande loketten beschikken. Daarvoor zouden deze personen dan vijf euro per dag ontvangen. Zowel op fiscaal op sociaal zekerheidsvlak kunnen we echter niet spreken van vrijwilligersvergoedingen zoals voorzien in de vrijwilligerswet. We hebben hierop nog geen antwoord ontvangen zodat we de Minister opnieuw zullen aanspreken;
- Enkele jaren geleden heeft de Nationale Loterij heel wat subsidiegelden ter beschikking gesteld van de provincies voor een collectieve verzekering dewelke de vrijwilligers gratis verzekert. Slechts een kleine gedeelte van dat geld werd uitgegeven, zodat er nog aanzienlijke middelen overblijven. In verband met de (mogelijke alternatieve) besteding van deze middelen stelt het Bureau voor om een brief op te stellen met de vraag voor een ontmoeting met de verantwoordelijken van deze overheidsinstelling. Daarbij willen we de mogelijke aanwending van deze gelden naar projecten rond vrijwilligerswerk onderzoeken en bekijken hoe kunnen samenwerken met de Nationale Loterij.

3. Een impressie van een Bureaulid over de HRV

Liliane Krokaert schrijft:

Vrijwilligers zijn in onze zorg- en welzijnsvoorzieningen niet meer weg te denken. Het vrijwilligerswerk is een welkom toemaatje aan de professionele werking en geeft invulling aan de maatschappelijke betrokkenheid van de gemeenschap. Omwille van de eigenheid van het vrijwilligerswerk in het algemeen neemt dit thema een belangrijke positie in binnen de werking van het Vlaams Welzijnsverbond en vinden zij het belangrijk om vertegenwoordigd te zijn in de Hoge Raad voor Vrijwilligers.

Sinds midden 2011 neem ik het mandaat op voor het Vlaams Welzijnsverbond. Op die manier willen wij een steentje bijdragen tot de betere uitbouw en ondersteuning van het vrijwilligerswerk, en willen wij tegelijk op de hoogte blijven van wat er gebeurt omtrent vrijwilligerswerk op federaal niveau.

Na een wat moeizame start in 2011 probeerde de Hoge Raad in 2012 zijn opdrachten waar te maken. Dit verliep niet steeds even vlot.

De Hoge Raad is inderdaad een officieel adviesorgaan op federaal niveau, waar mensen die bezig zijn met vrijwilligerswerk in de verschillende domeinen van het maatschappelijk werkveld en op verschillende plaatsen in het land, proberen om hun bijdrage te leveren aan de goede opvolging en ondersteuning van het vrijwilligerswerk.

Wij stootten daarbij op een aantal obstakels die maakten dat de gewenste kruissnelheid nog niet bereikt werd. Zo zou de aandacht van de betrokken overheid voor onze Raad wat hoger mogen zijn.

Wat wel heel positief is, is dat een aantal mensen zich inderdaad met overtuiging inzetten om van de Hoge Raad voor Vrijwilligers echt iets te maken. Ik denk dan aan de leden die getrouw deelnemen aan de vergaderingen, de voorzitter en ondervoorzitter, en zeker ook aan de mensen van de FOD Sociale Zekerheid die de werking van de Raad opvolgen.

Mijn aanvoelen is dat de Hoge Raad voor de vrijwilligers zeker een meerwaarde kan betekenen voor het vrijwilligerswerk in België, maar dat het wel belangrijk is - net zoals bij het gewone vrijwilligerswerk aan de basis - dat de nodige omkadering voorzien wordt om dit mogelijk te maken.

Liliane Krokaert

4. Een impressie van het vrijwilligerswerk in de Duitstalige Gemeenschap

Im Jahr 2011 gab das Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft den Ehrenamtlichen Organisationen die Möglichkeit sich öffentlich vorzustellen (Infomarkt Ehrenamt). Die Gemeinschaft stellte die Räume und die notwendige Logistik zur Verfügung. Es wurde ein gelungener Tag und die Verantwortlichen der verschiedenen Bereiche waren der Meinung dies sollte wiederholt werden. Dabei kamen die Sportverantwortlichen überein dies im Sportbereich auch mal für ihre Mitglieder durchzuführen. In der Deutschsprachigen Gemeinschaft ist der Sport die stärkste Organisation, in dem die meisten Ehrenamtlichen aktiv sind.

Am 02. Juli 2012 trafen sich 33 Akteure aus den unterschiedlichsten Ehrenamtsbereichen um ihre Einschätzung zum Thema Ehrenamt mit den Vertretern aus Regierung und Ministerium zu diskutieren. Anwesend waren Vertreter(innen) aus Musikverband FÖDEKAM Ostbelgien, Hoher Rat der Freiwilligen, Rat der Deutschsprachigen Jugend, Sportrat der DG, Seniorenbeirat Raeren, Rotes Kreuz Deutschsprachige Gemeinschaft, Parlament der DG, Ländliche Entwicklung / Örtliche Kommissionen für Ländliche Entwicklung (ÖKLE), Leitstelle „Ehrenamt Raeren“.

Darüber hinaus waren Vertreter und Vertreterinnen aus der Jugend- und Seniorenarbeit, von Verkehrsvereinen, der Entwicklungszusammenarbeit, aus einzelnen Sportvereinen und aus dem Bereich des Senior Consulting anwesend.

Die DG fördert seitdem den Aufbau einer Servicestelle „Freiwilligenarbeit“ im Ministerium. Das Zukunftsprojekt beinhaltet:

Beratung & Unterstützung von Ehrenamtlichen und Vereinen, regelmäßige Informationsveranstaltungen (*Ich hab da Mal eine Frage*), Umfassende Informationen und Downloads zum Ehrenamt auf DG Live, Erarbeitung einer Online- Dokumentation zu Fragen rund um das Ehrenamt und Veröffentlichung eines Handbuchs Freiwilligenarbeit

- Organisation von Weiterbildungen – Seminar „Freiwilligenmanagement“
- Durchführung des Infomarktes „Ehrenamt in der DG“ (19. & 20. Oktober 2013 in St Vith) .¹
- Auf Anfrage : Vermittlung von Ehrenamtlichen

Für das Mandat 2011-2015 wurden seitens der Ministerin der DG. die Herren François A. und Cloth J. als effektiver- und Stellvertreter im Hohen Rat der Freiwilligen benannt und durch Königlichen Erlass bestätigt. Seit nun Juni 2013 ist J. Cloth effektiver Vertreter da A. François aus beruflichen Gründen seinen Rücktritt erklärt hat.

Meine ehrenamtlichen Tätigkeiten befinden sich hauptsächlich im Sportbereich und so ist es mir leichter diesen Bereich vorzustellen.

Sind in der DG. aktiv:

ein Sportrat der DG; sieben Sportbünde, lokale Sporträte oder Sportgemeinschaften; 16 Sportfachverbände und 66 nicht organisierte Vereine. Die nicht organisierten Vereine sind Vereine die in der DG keinen eigenen Sportfachverband haben jedoch an Belgischen Meisterschaften teilnehmen sei es durch Ausnahmeregelung oder weil sie einem französischsprachigen Verband angeschlossen sind.

In all diesen Bereichen sind m.E. immerhin je 3 bis 20 Ehrenamtliche Personen tätig. Ich schätze dass dies (66x 12 und 16 x 5) ungefähr 800 Personen sind die sich freiwillig in den Sportvereinen einsetzen. Sie verrichten dort Sekretariatsarbeit; Verwaltung der Finanzen; Instandhaltung von Sportmaterial, Sportplätzen und Sportkleidung. Sie betreuen und begleiten die Sportler während der Trainingszeiten und bringen sie, sehr oft mit ihrem eigenen Fahrzeug, zu den Begegnungen. Was dies alles an Zeitaufwand bedeutet ist fast nicht zu ermessen.

Der Sport ist der größte Sektor freiwilligen Engagements in der DG. Es sind mehr als 50 Prozent der Ehrenamtlichen im Sportbereich tätig².

¹ Protokoll 2012.07.02

² Handbuch Ehrenamt – Teil 2 S.12

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

Dazu ist die Zusammenarbeit von Ehrenamtlichen und Angestellten nicht immer leicht zu koordinieren da sie nicht immer gleicher Auffassung sind. Die einen üben ihren Beruf aus und die anderen sind freiwillige Helfer.

Das ist ein klassischer Konflikt, der im Seminar „Freiwilligenmanagement“ bearbeitet wird. Das Seminar wird alle zwei Jahre von der DG angeboten. In der Zwischenzeit steht online www.dgLive.be/handbuchehtenamt

Jacky Cloth

In 2011 gaf het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap de vrijwilligersorganisaties de gelegenheid zichzelf voor te stellen op de infomarkt Vrijwilligerswerk (*Infomarkt Ehrenamt*). De Duitstalige Gemeenschap stelde de lokalen en de nodige logistiek ter beschikking. Het initiatief was een succes en volgens de verantwoordelijken van de verschillende takken voor herhaling vatbaar. Bovendien kwamen de sportverantwoordelijken overeen iets dergelijks ook eens voor hun leden te organiseren. In de Duitstalige Gemeenschap is sport de sterkste organisatie met de meeste actieve vrijwilligers.

Op 2 juli 2012 kwamen 33 actoren uit allerlei vrijwilligerstakken samen om met de vertegenwoordigers van regeringen en ministeries te praten over hun visie op vrijwilligerswerk. Er waren afgevaardigden van de muziekvereniging *FÖDEKAM Ostbelgien*, de Hoge Raad voor Vrijwilligers, de Raad van de Duitstalige jeugd, de Sportraad van de DG, de Adviesraad voor Ouderen Raeren, Het Rode Kruis van de Duitstalige Gemeenschap, Het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, Plattelandsontwikkeling / Plaatselijke Commissie voor plattelandsontwikkeling (PCP) en het hoofdkantoor „Vrijwilligerswerk Raeren“. Daarnaast waren er vertegenwoordigers van jeugd- en seniorenwerk, verenigingen voor vreemdelingenverkeer, ontwikkelingswerk, afzonderlijke sportverenigingen en de sector van Senior Consulting.

Sindsdien ondersteunt de DG de uitbouw van een steunpunt Vrijwilligerswerk binnen het Ministerie. Dit project omvat:

advies voor en ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen, regelmatige informatiesessies, uitvoerige informatie en downloads over vrijwilligerswerk op DG Live, de uitwerking van een online documentatiebank over vragen betreffende vrijwilligerswerk en de publicatie van een handboek vrijwilligerswerk.

- Organisatie van bijscholing – seminarie “Vrijwilligersmanagement”
- Organisatie van de infomarkt “Vrijwilligerswerk in de DG” (19 & 20 Oktober 2013 in St Vith) .¹
- Op verzoek: aanbieden van vrijwilligers

Voor de periode 2011-2015 werden de heren A. François en J. Cloth als effectief lid en plaatsvervanger van de Hoge Raad van Vrijwilligers aangesteld door de Minister. De benoeming werd bij koninklijk besluit bekrachtigd. Sinds Juni 2013 is J. Cloth effectief lid omdat A. François zich om beroepsredenen heeft teruggetrokken.

Aangezien mijn vrijwilligersactiviteiten zich in hoofdzaak op het gebied van de sport afspelen, zal ik me in wat volgt daartoe beperken

In de DG zijn de volgende groeperingen actief:

Een sportraad van de DG; zeven sportbonden, lokale sportraden of sportverenigingen; 16 federaties en 66 niet georganiseerde verenigingen. Deze laatste zijn verenigingen die in de DG niet bij een federatie aangesloten zijn maar wel aan Belgische kampioenschappen deelnemen, hetzij bij wijze van uitzondering, hetzij omdat ze lid zijn van een Franstalige bond.

¹ Verslag 2012.07.02

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

In al deze domeinen zijn volgens mij minstens 3 tot 20 vrijwilligers actief. Ik schat dat het hier om ongeveer 800 personen gaat (12 x 6 x 5) die zich op vrijwillige basis voor sportverenigingen inzetten. Ze houden zich bezig met secretariaatswerk, financieel beheer of het onderhoud van sportmateriaal, sportplaatsen en sportkledij. Ze verzorgen en begeleiden sporters tijdens training en brengen ze, niet zelden met hun eigen wagen, naar evenementen. Hoeveel tijd hierin kruipt is bijna niet te schatten.

Sport is de belangrijkste sector van vrijwillig engagement in de DG. Meer dan 50 % van de vrijwilligers zijn actief op sportgebied.²

Daarbij komt dat de samenwerking van vrijwilligers en werknemers niet altijd gemakkelijk te coördineren omdat ze er soms verschillende opvattingen op na houden. Professionals en vrijwillige helpers delen niet altijd dezelfde visie.

Dit klassieke conflict komt aan bod in het seminarie Vrijwilligersmanagent, dat om de twee jaar door de DG wordt aangeboden. Daarenboven kan men online het Handboek Vrijwilligerswerk raadplegen op www.dgLive.be/handbuchehtrenamt.

Jacky Cloth

² *Handbuch Ehrenamt* – Deel 2 p.12

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

5. Conclusies

Zoals u in dit activiteitenverslag gelezen hebt, wordt de Hoge Raad voor vrijwilligers gevraagd advies te geven op het nationale niveau, maar eveneens standpunten in te nemen over internationale bevragingen of acties.

België is reeds lang een land van vrijheden: vrijheid van ondernemen, vrijheid van vereniging, vrijheid van meningsuiting, zoals blijkt uit het feit dat talrijke politieke vluchtelingen, die regimes uit naburige of verder gelegen landen waren ontvlucht, steeds in ons land welkom zijn geweest.

Vrijheid van ondernemen en vrijheid van vereniging zijn de hoekstenen van onze samenleving: onze vroegere welvaart is er grotendeels op gebaseerd.

In de social profit hebben heel wat louter privé-initiatieven, die volledig op vrijwilligers steunen, geleid tot structuren die uiteindelijk erkend werden en heel vaak integraal of gedeeltelijk betaald worden met publieke financiële middelen.

Financiële steun of niet: in de meeste gevallen blijft de inzet van vrijwilligers essentieel, of het nu de actie op het terrein of het beheer van de ingestelde structuren betreft.

Nu nog, nu de economische armoede verder toeneemt, zijn dergelijke initiatieven talrijk én noodzakelijk.

Ik wil u even wijzen op de broze situatie: de wet van 2005 heeft een duidelijk juridisch kader voor vrijwilligerswerk geschapen, al kan de administratieve interpretatie van bepaalde begrippen nog twijfel zaaien en geüniformeerd worden. Toch loert een ander gevaar: door de instellingen in internationale vormen te willen gieten, dreigen we zin en vrijheid te verliezen; door volledige controle te willen, ondermijnen we de zin voor initiatief. Denken we bijvoorbeeld aan de regels voor de overheidsopdrachten voor alle privé-initiatieven die publieke financiële middelen krijgen: ze hebben een lovenswaardig doel, maar zijn soms overmatig lastig uit te voeren ... De vrijwillige beheerders worden op dit vlak dagelijks geconfronteerd met problemen die zelfs de overheid – met al haar rechts- en andere specialisten – op het verkeerde been zetten ...

Vrijheden zijn fragiel: iedereen moet ze vrijwaren tegen een juridisch en procedureel keurslijf.

Suzanne Van Sull,

Ondervoorzitster

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

BIJLAGE 1: De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers (bijgewerkt tot 19/05/2009)

3 juli 2005: Wet betreffende de rechten van vrijwilligers
(versie, geactualiseerd tot 19/05/2009)

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. § 1. Deze wet regelt het vrijwilligerswerk dat verricht wordt op het Belgisch grondgebied, en het vrijwilligerswerk dat daarbuiten wordt verricht, maar dat georganiseerd wordt vanuit België, op voorwaarde dat de vrijwilliger zijn hoofdverblijfplaats heeft in België, en onverminderd de bepalingen die van toepassing zijn in het land waar het vrijwilligerswerk wordt verricht.

§ 2. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalde categorieën van personen van het toepassingsgebied van deze wet uitsluiten.

HOOFDSTUK II. - Definities.

Art. 3. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° vrijwilligerswerk : elke activiteit :

- a) die onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- b) die verricht wordt ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- c) die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
- d) en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling;

2° vrijwilliger : elke natuurlijke persoon die een in 1° bedoelde activiteit verricht;

3° organisatie : elke feitelijke vereniging of private of publieke rechtspersoon zonder winstoogmerk die werkt met vrijwilligers (, waarbij onder feitelijke vereniging wordt verstaan elke vereniging zonder rechtspersoonlijkheid van twee of meer personen die in onderling overleg een activiteit organiseren met het oog op de verwezenlijking van een onbaatzuchtige doelstelling, met uitsluiting van enige winstverdeling onder haar leden en bestuurders, en die een rechtstreekse controle uitoefenen op de werking van de vereniging); <W 2006-07-19/39, art. 2, 1°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

4° (...) <W 2006-07-19/39, art. 2, 2° , 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

HOOFDSTUK III. - (De informatieplicht). <W 2006-07-19/39, art. 3, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 4. <W 2006-07-19/39, art. 4, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006> Alvorens de activiteit van een vrijwilliger voor een organisatie een aanvang neemt, informeert de organisatie hem minstens over :

- a) de onbaatzuchtige doelstelling en het juridisch statuut van de organisatie; indien het gaat om een feitelijke vereniging, de identiteit van de verantwoordelijke(n) van de vereniging;
 - b) het in artikel 6, § 1, bedoelde verzekeringscontract dat de organisatie gesloten heeft voor vrijwilligerswerk; indien het gaat om een organisatie die niet burgerlijk aansprakelijk is als bedoeld in artikel 5 voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, de toepasselijke aansprakelijkheidsregeling voor schade die de vrijwilliger veroorzaakt, en de eventuele dekking van deze aansprakelijkheid door middel van een verzekeringscontract;
 - c) de eventuele dekking, door middel van een verzekeringscontract, van andere aan het vrijwilligerswerk verbonden risico's en, in voorkomend geval, van welke risico's;
 - d) de eventuele betaling van een vergoeding voor vrijwilligerswerk en, in voorkomend geval, de aard van deze vergoeding en de gevallen waarin ze wordt betaald;
 - e) de mogelijkheid dat hij kennis krijgt van geheimen waarop artikel 458 van het Strafwetboek van toepassing is.
- De in het eerste lid bedoelde informatie kan verstrekt worden op welke wijze ook. De bewijslast berust bij de organisatie.

HOOFDSTUK IV. - Aansprakelijkheid van de vrijwilliger en de organisatie.

Art. 5. <W 2006-07-19/39, art. 5, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007> Behalve in geval van bedrog, zware fout of eerder gewoonlijk dan toevallig voorkomende lichte fout van de vrijwilliger, is deze, behalve als het om schade gaat die

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

hij zichzelf toebrengt, niet burgerlijk aansprakelijk voor de schade die hij veroorzaakt bij het verrichten van vrijwilligerswerk, ingericht door een in artikel 3, 3° bedoelde feitelijke vereniging die één of meer personen tewerkstelt die verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst voor werklieden of bedienden, door een in artikel 3, 3° bedoelde rechtspersoon, of door een feitelijke vereniging die op grond van haar specifieke verbondenheid hetzij met de voormelde feitelijke vereniging, hetzij met de voormelde rechtspersoon beschouwd kan worden als een afdeling daarvan. Voor deze schade zijn respectievelijk de feitelijke vereniging, de rechtspersoon of de organisatie waarvan de feitelijke vereniging een afdeling vormt, burgerlijk aansprakelijk.

Op straffe van nietigheid mag van de bij het eerste lid bepaalde aansprakelijkheid niet afgeweken worden in het nadeel van de vrijwilliger.

HOOFDSTUK V. - Verzekering vrijwilligerswerk.

Art. 6.§ 1. (De organisaties die krachtens artikel 5 burgerlijk aansprakelijk zijn voor de schade die een vrijwilliger veroorzaakt, sluiten tot dekking van de risico's met betrekking tot vrijwilligerswerk een verzekeringscontract, dat ten minste de burgerlijke aansprakelijkheid van de organisatie dekt, met uitzondering van de contractuele aansprakelijkheid.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 1°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

§ 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor de categorieën van vrijwilligers die Hij bepaalt, de dekking van het verzekeringscontract uitbreiden tot :

1° de lichamelijke schade die geleden is door vrijwilligers bij ongevallen tijdens de uitvoering van het vrijwilligerswerk (of tijdens de verplaatsingen die in het kader daarvan worden gedaan en tot de ziekten die zijn opgelopen als gevolg van het vrijwilligerswerk); <W 2005-12-27/31, art. 137, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

2° de rechtsbijstand voor de onder § 1, (...) en § 2, 1°, genoemde risico's. <W 2005-12-27/31, art. 137, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

§ 3. De Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de minimumgarantievoorwaarden vast van de [verplichte] verzekeringsovereenkomsten tot dekking van het vrijwilligerswerk [¹ evenals de minimumgarantievoorwaarden wanneer hij de verzekeringscontracten voorzien in § 1 uitbreidt krachtens § 2]¹. <W 2006-07-19/39, art. 6, 3°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(§ 4. De gemeenten en provincies informeren de organisaties over de verzekeringsplicht.

De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad nadere regels vaststellen ter uitvoering van deze paragraaf.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 4°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(§ 5. Aan de organisaties wordt de mogelijkheid geboden zich, tegen betaling van een premie, aan te sluiten bij een collectieve polis die voldoet aan de in § 3 bedoelde voorwaarden.

De Koning bepaalt daartoe de voorwaarden en nadere regels bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.) <W 2006-07-19/39, art. 6, 5°, 004 ; Inwerkingtreding : 01-01-2007>

(1)<W 2009-05-06/03, art. 61, 005; Inwerkingtreding : 29-05-2009>

Art. 7. In artikel 6 van het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 december 1992, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1) het 1° wordt aangevuld als volgt : " deze uitsluiting is evenmin van toepassing op de door artikel 6, § 1, van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers verplicht gestelde verzekering voor burgerrechtelijke aansprakelijkheid ";

2) het 4° wordt opgeheven.

Art. 8. Vrijwilligerswerk door (...) wordt geacht verricht te worden in het privé-leven zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 12 januari 1984 tot vaststelling van de minimumgarantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid buiten overeenkomst met betrekking tot het privé-leven. <W 2006-07-19/39, art. 7, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Art. 8bis. <ingevoegd bij W 2006-07-19/39, art. 8; ED : 01-01-2007> In artikel 3, § 1, eerste lid, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen worden de woorden " en van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, " vervangen door de woorden " , van de werkgever van bovengenoemde personen, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en van de organisatie die bovengenoemde personen inzet als vrijwilligers, wanneer dezen van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 5 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

HOOFDSTUK VI. - Arbeidsrecht.

Art. 9. § 1. (...) <W 2006-07-19/39, art. 9, 004 ; ED : 01-08-2006>

§ 2. Onder de voorwaarden die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en de uitvoeringsbesluiten ervan niet van toepassing op het vrijwilligerswerk.

HOOFDSTUK VII. - Vergoedingen voor vrijwilligerswerk.

Art. 10. Het onbezoldigd karakter van het vrijwilligerswerk belet niet dat de door de vrijwilliger voor de organisatie gemaakte kosten door de organisatie worden vergoed. De realiteit en de omvang van deze kosten moeten niet bewezen worden, voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 euro per dag (...) en 991,57 euro per jaar. De in de vorige zin bedoelde bedragen zijn gekoppeld aan de spilindex 103,14 (basis 1996 = 100) en variëren zoals bepaald bij de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld. <W 2006-07-19/39, art. 10, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet wordt de hoogte van de ontvangen vergoedingen na twee jaar onderworpen aan een evaluatie. Deze evaluatie wordt uitgevoerd volgens de nadere regels die de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bepaalt, met dien verstande dat ze wordt uitgevoerd in samenwerking met de instellingen van sociale zekerheid en dat vooraf het advies van de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor de Vrijwilligers wordt ingewonnen. Het evaluatieverslag wordt onmiddellijk meegedeeld aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.

[Bedraagt het totaal van de door de vrijwilliger van een of meerdere organisatie(s) ontvangen vergoedingen meer dan de in het eerste lid bedoelde bedragen, dan kunnen deze enkel als een terugbetaling van door de vrijwilliger voor de organisatie(s) gemaakte kosten worden beschouwd, indien de realiteit en het bedrag van deze kosten kunnen aangetoond worden aan de hand van bewijskrachtige documenten. Het bedrag van de kosten mag worden vastgesteld overeenkomstig het koninklijk besluit van 26 maart 1965 houdende de algemene regeling van de vergoedingen en toelagen van alle aard toegekend aan het personeel van de federale overheidsdiensten.] <W 2005-12-27/31, art. 138, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

[¹ De forfaitaire en reële kostenvergoedingen mogen in hoofde van de vrijwilliger niet gecombineerd worden.

Een combinatie van de forfaitaire kostenvergoeding met een terugbetaling van de reële vervoerskosten is echter mogelijk voor maximaal 2000 kilometer per jaar per vrijwilliger.

Wat betreft het gebruik van de eigen wagen, worden de reële vervoerskosten vastgesteld overeenkomstig artikel 13 van het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende de algemene regeling inzake reiskosten. De reële vervoerskosten door het gebruik van de eigen fiets, worden vastgesteld overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 20 april 1999 houdende toekenning van een vergoeding voor het gebruik van de fiets aan de personeelsleden van sommige overheidsdiensten. Het totaal uitgekeerd jaarlijks bedrag ter vergoeding van het gebruik van openbaar vervoer, de eigen wagen of fiets mag maximaal 2000 maal de kilometervergoeding bedoeld in artikel 13 van het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling inzake reiskosten bedragen.]¹

(1) <W 2009-05-06/03, art. 62, 005; Inwerkingtreding : 29-05-2009>

Art. 11. Een activiteit kan niet als vrijwilligerswerk beschouwd worden indien één van de of alle in artikel 10 bedoelde grenzen overschreden worden en het in artikel 10, derde lid, bedoelde bewijs niet kan geleverd worden. De persoon die deze activiteit verricht kan in dat geval niet als vrijwilliger worden beschouwd.

Art. 12. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor specifieke categorieën van vrijwilligers, onder de door Hem bepaalde voorwaarden, de in artikel 10 bedoelde bedragen verhogen.

HOOFDSTUK VIII. - Uitkeringsgerechtigde vrijwilligers.

Afdeling I. - Werklozen.

Art. 13. Een uitkeringsgerechtigde werkloze kan met behoud van uitkeringen vrijwilligerswerk uitoefenen, op voorwaarde dat hij dit vooraf en schriftelijk aangeeft bij het werkloosheidsbureau van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening.

De directeur van het werkloosheidsbureau kan de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen, verbieden, of slechts aanvaarden binnen bepaalde perken, indien hij aantoonst :

1° dat deze activiteit niet de kenmerken vertoont van vrijwilligerswerk als bedoeld in deze wet;

2° dat de activiteit, gezien de aard, de omvang en de frequentie ervan of gezien het kader waarin zij wordt uitgeoefend, niet of niet langer de kenmerken vertoont van een activiteit die in het verenigingsleven gewoonlijk door vrijwilligers wordt verricht;

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

3° dat de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van de werkloze zou verminderen.

Indien binnen twee weken na de ontvangst van een volledige aangifte geen beslissing genomen is, wordt de uitoefening van de onbezoldigde activiteit met behoud van uitkeringen, geacht aanvaard te zijn. Een eventuele beslissing houdende een verbod of een beperking, genomen buiten deze termijn, heeft slechts gevolgen voor de toekomst, behalve indien de activiteit niet onbezoldigd was.

De Koning bepaalt :

1° de nadere regels voor de aangifteprocedure en voor de procedure die toepasselijk is indien de directeur de uitoefening van de activiteit met behoud van uitkeringen verbiedt;

2° onder welke voorwaarden de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening vrijstelling van aangifte van bepaalde activiteiten kan verlenen, inzonderheid indien in het algemeen kan worden vastgesteld dat de betreffende activiteiten beantwoorden aan de definitie van vrijwilligerswerk;

3° onder welke voorwaarden de afwezigheid van een voorafgaande aangifte niet leidt tot het verlies van uitkeringen.

Afdeling II. - Bruggepensioneerden.

Art. 14. De in artikel 13 bedoelde regeling geldt eveneens voor de bruggepensioneerden en de halftijds bruggepensioneerden, behoudens de afwijkingen die door de Koning vastgesteld zijn op grond van hun specifiek statuut.

Afdeling III. - Arbeidsongeschikten.

Art. 15. In artikel 100, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

" Vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, voor zover de adviserende geneesheer vaststelt dat deze activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene. "

Afdeling IV. - Leefloon.

Art. 16. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op het leefloon.

Afdeling V. - Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Art. 17. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Afdeling VI. - Gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Art. 18. <W 2005-12-27/31, art. 139, 002; Inwerkingtreding : 01-08-2006> Artikel 4, § 2, van de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 december 1969, bij de wet van 29 december 1990 en bij de wet van 20 juli 1991, wordt aangevuld als volgt :

" 9° de vergoedingen die ontvangen zijn in het kader van het vrijwilligerswerk als bedoeld in artikel 10 van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van de vrijwilligers ".

Afdeling VII. - Gezinsbijslagen.

Art. 19. In artikel 62 van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, vervangen bij de wet van 29 april 1996, wordt een § 6 ingevoegd, luidende :

" § 6. Voor de toepassing van deze wetten wordt vrijwilligerswerk in de zin van de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers niet beschouwd als een winstgevende activiteit. De vergoedingen in de zin van artikel 10 van voormelde wet worden niet beschouwd als een inkomen, een winst, een brutoloon of een sociale uitkering, voorzover het vrijwilligerswerk zijn onbezoldigd karakter niet verliest overeenkomstig hetzelfde artikel van dezelfde wet. "

Art. 20. In artikel 1 van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van een gewaarborgde gezinsbijslag, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980, bij het koninklijk besluit nr. 242 van 31 december 1983 en bij de wetten van 20 juli 1991, 29 april 1996, 22 februari 1998, 25 januari 1999, 12 augustus 2000 en 24 december 2002, wordt, tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd :

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

" Wanneer het kind een vergoeding geniet als bedoeld in de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers, is dit geen beletsel voor de toekenning van gezinsbijslag. "

Art. 21. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaalt, zijn het verrichten van vrijwilligerswerk en het ontvangen van een in artikel 10 bedoelde vergoeding, verenigbaar met het recht op de gewaarborgde gezinsbijslag.

HOOFDSTUK IX. - Slotbepalingen.

Art. 22. § 1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan organisaties die zowel werken met vrijwilligers als met personen die geen vrijwilliger zijn, met betrekking tot de bepalingen van deze wet bijkomende voorwaarden opleggen.

In de in het vorige lid bedoelde gevallen kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het werken met vrijwilligers zoals bedoeld in deze wet afhankelijk maken van een voorafgaande machtiging van de minister die bevoegd is voor Sociale zaken.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop nagegaan wordt of de activiteiten die door een vrijwilliger uitgeoefend worden, beantwoorden aan de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 3. De Koning wijst de ambtenaren aan die ermee belast worden toe te zien op de naleving van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 23. De Koning kan de bepalingen die door artikel 7 worden gewijzigd, opnieuw wijzigen, opheffen of aanvullen.

Art. 24. <W 2006-03-07/37, art. 2, 003; Inwerkingtreding : 01-02-2006> Deze wet treedt in werking op 1 augustus 2006 (, met uitzondering van de artikelen 5, 6 en 8bis, die in werking treden op 1 januari 2007). <W 2006-07-19/39, art. 11, 004 ; Inwerkingtreding : 01-08-2006>

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 3 juli 2005.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken, en Volksgezondheid,

R. DEMOTTE

De Minister van Werk,

Mevr F. VANDEN BOSSCHE

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX

BIJLAGE 2: SAMENSTELLING VAN DE HRV

EFFECTIEVE FRANSTALIGE LEDEN

Le Secrétariat Général de l'Enseignement Catholique

Le Conseil de la Jeunesse d'Expression Française

La Fédération Multisports Adaptés

La Croix Rouge de Belgique

L'Association Interfédérale du Sport Francophone

L'Association des Centres culturels de la Communauté française de Belgique

Caritas

L'Alliance Nationale des Mutualités Chrétiennes

Inter-environnement Wallonie

L'Association pour le Volontariat

EFFECTIEVE NEDERLANDSTALIGE LEDEN

Vlaams secretariaat Katholiek Onderwijs

Vlaamse Jeugdraad

Vlaams Welzijnsverbond

Vlaamse Sportfederatie

Pluralistisch Overleg Welzijnswerk en Verbond Sociale Ondernemingen

Rode Kruis Vlaanderen

Gezinsbond

Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk

Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten

Natuurpunt

Activiteitenverslag 2012 Hoge Raad voor Vrijwilligers

PLAATSVERVANGENDE NEDERLANDSTALIGE LEDEN

Vlaamse Ouderenraad

Vlaams Patiëntenplatform

Unie Vrijzinnige Verenigingen

EFFECTIEF DUITSTALIG LID

Musikverband FÖDEKAM

PLAATSVERVANGEND DUITSTALIG LID

Sportrat der deutschsprachigen Gemeinschaft

DESKUNDIGEN

Jacques DEFOURNY

Michel DAVAGLE

Lesley HUSTINX

Dominique VERTE

Verantwoordelijke Uitgever

Christian Dekeyser

© 2013 **HOGE RAAD VOOR VRIJWILLIGERS**

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 125

1000 Brussel

Tel.: 02 528 64 68

Fax.: 02 528 69 77

E-mail: christian.dekeyser@minsoc.fed.be

Website: <http://www.socialsecurity.fgov.be>